

REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 líra, 3 francia frank, 10 lei

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

VII. évfolyam

Budapest, 1928 szeptember 17

40. szám

Müller német kancellár vasárnap a Rajna-vidék kiürítéséről folytatott hosszú és izgalmas tanácskozás után meglepetésszerűen elutazott Genfből

A kancellár ma Stresemann informálja Baden-Badenben, de nem tér többé vissza Genfbe, ahol a Rajna-vidék kiürítésének tárgyalásai bizonytalan időre lezárultak „Csupán azt állapíthatom meg, hogy még valamennyien életben vagyunk!” — mondotta Briand a vasárnapi tárgyalás után

Genf, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Müller-Franken birodalmi kancellár vasárnap éjjel Baden-Badenbe utazott, hogy tanácskozzék Stresemann külügyminiszterrel a Genfben folytatott tárgyalások felől. Hétfő este a birodalmi kancellár sajtófőnöke kíséretében

viisszatáznak Berlinbe.

A hat állam képviselőinek a Rajna-vidék kiürítéséről folytatott megbeszélései a vasárnapi genfi tanácskozásokkal

bizonytalan időre lezárultak.

A tárgyalások gyors befejezése és a kancellár váratlan elutazása népszövetségi körökben nagy meglepetést kelt.

Genf, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A vasárnap délelőttre kitűzött megbeszélés a hat nagyhatalom képviselői között, a rajnai kiürítés kérdéséről

három és félóra hosszat tartott:

Hét órákor kezdődött és 2 órákor ért véget. A tárgyalásokon Müller-Franken német birodalmi kancellár, Schubert államtitkár, Briand, Lord Cushendun, Scialoja, Hymans és Adachi vettek részt. A tanácskozás végeztével a résztvevők tisztelőre Lord Cushendun reggeltől adott. A nagy tanácskozás befejezése után Briand az öt körülvevő újságírók kérdéseire mosolygva, tréfásan válaszolta:

„Csupán azt állapíthatom meg, hogy még valamennyien életben vagyunk!”

Delután további tárgyalásra nem került sor. Még nem tárgyaltak hivatalos formában a Rajna-vidék kiürítésének kérdéséről, hanem kimondták, hogy ezeket

a tárgyalásokat diplomáciai úton folytatják.

Igy tehát általában véve a genfi tárgyalásokat tulajdonképpen csak a Rajna-vidék kiürítéséről folytatandó megbeszélések előjátékának kell tekinteni. A jövőtételi ügyről folytatandó tárgyalásokat a mai megbeszélések szoros összefüggésbe hozták a Rajna-vidékre vonatkozó

német követeléssel. Ezt bizonyítja az a tény, hogy

egyidejűleg a Rajna-vidék kiürítésére vonatkozó tárgyalások megindításával bizottságot küldenek ki a jóvátételi probléma végleges megoldására is.

Delután 4 órakor a következő hivatalos kommunikét adták ki:

„Németország, Belgium, Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország és Japán képviselői mai megbeszélésük alkalmával megegyezéssel állapították meg, hogy a tárgyalások a megbeszélés tárgyát képező fontos kérdésektől mindvégig barátságos mederben folytak.

Három pontban jött létre megegyezés:

1. Hivatalos tárgyalások indulnak meg a Müller birodalmi kancellár által a Rajna-vidék időelőtti kiürítése tárgyában előterjesztett indítványról.
2. A jóvátételi probléma teljes és végleges szabályozását szükségesnek látják és erre a célra pénzügyi szakértőkből álló bizottságot küldenek ki az érdekelt kormányok.
3. Elfogadják azt az alapelvet, hogy egy „Megállapító és egyeztető bizottság” küldendő ki. Ennek a bizottságnak összetétele, működése, tárgya és tartama még további tárgyalások tárgyát fogja képezni a kormányok között.”

A hat állam mai zárómegbeszélésén a Rajna-kérdésről a vita ismét Németország és Franciaország három nagy problémája körül forogott, mint Thoiry-ban. Ezek a kérdések: a Rajna-vidék kiürítése, a rajnai ellenőrzés és a jóvátételi szabályozása. Ha összefoglaljuk az elért eredményeket, megállapítható, hogy

a Rajna-vidék kiürítésének kérdésében a megbeszélések gyakorlati eredményt még nem hoztak.

Az ellenőrzés kérdésében Németország ragaszkodott eredeti álláspontjához, hogy csak a második és harmadik övben lehet erről szó. A jóvátételi összeg végleges megállapítására és az egész kérdés megoldására nemzetközi bizottság ül össze és tárgyalni fogja ezeket a problémákat, anélkül, hogy vonatkozásba hozná a Rajna-vidék kiürítésének kérdésével.

Majd megtanulja Kállay

„Aki ideges, szedjen brómot. A kormánypárt, olvasom, ideges. És haragos. Amikor a harag árt a szépségnek. Országunk koldus. Közzszellemünk sivár. Parlamentünk terméketlen. A kormánypárt pedig bosszus és ingerült. Kállay Tibor mandátumának letételel ugyanis arra a magyar korra emlékeztetett, amikor a közélet oltár volt, ahová áldozattal járultak és nem magazinum, ahonnan megrakodva mentek el. Tiszteletet parancsoló gesztus ez, sokkal nagyobb a jelentősége, mint az egységes pártból való kilépésének. Ettől szontyolodott el az egységes párt. A mult tündértávon láthatta meg a saját tükkörképét és ez a látvány bizony éppenséggel nem lelkesítő. Látunk egy elterpeszkedett pártot, amelyet nem az érdemei, de a kormány hatalma állandósít, amely nem ellenőríz, hanem engedelmeskedik, nem irányt ad, hanem szavaz, amelynek nincs érdekoldése, csak érdeke, nincs tekintélye, csak többsége. A legutóbbi általános képviselőválasztások óta az egységes párt presztízse letöredezett, amennyi tért nyert a kerületek haditérképén, annyit veszített a polgárság lelkeben, bizalmában és reményeiben. Most pedig: hie Rhodus, hie salta! A polgári társadalom a megpróbáltatásoktól fásultan, a pauperismus reszketve emeli föl ujját, hogy ne tovább! Még a nyers és cinikus erőszakkal összegereblyezett többségnek is hinnie kell a politikája sikerében, különben az első őszi vihar szétszórja, sárba paskolja. Hit nélkül béna a cselekvés, hiába villámlik a szó, mint a szentjános bogár hasa, hatástalan minden agitáció. Eredmények gyakra nem az erőszakot is igazolják. A meadó, sikertelen, álló vízként megposhadt kormányzás elveszti a létezés jogát és ha mégis élni akar, nem az ellenfelei, a saját pretoriánusai buktatják meg. Hiszen a kagyló nem izzadja nagyobb gyötrellemmel az igazgyöngyöt, mint a kormánypárti képviselők kétes politikájuk igazolását. A független meggyőződés nekik provokáció, a bíralat kötekedés, az ígéretek számonkérése ellenzéki koldusnóta. Kállay Tibor a mult héten még zászlótartójuk volt, ma még kissé tétova, de nemes, férfias és öntetlen ellenzékiége már deklaszifikálja multját, képességeit és hivatottságát is. Ha erőt vesz a lelkiismeretén, ma dicsőségét, államférfiúi nagyságát, nemzetmegváltó érnejét zengi minden pesti bárd. Majd megtanulja Kállay Nagykanizsán, hogy az ellenzéki magyarnak nem rózsalevelelből vetnek ágat, hogy igenis, vannak boszorkányok, akiknek szürös tekintete, mérges lehellete, gonosz ruhögése nyomán elhervad a lelkesedés, betörik a gerince, porrá és hamuvá lesz a népakarát. Egyre megy. Akár képviselő lesz, akár elbukik Kállay Tibor, a magyar polgári önéret egyik példája marad. Az ő sorsa annyi idő, amennyi a magyar nemzet közserenesztlensége. Mi pedig szentül hiszünk ennek a tragikus, annyit szenvedett földnek termőerejében. A magyarság a szenvedésekben eszmélt, tisztult és viaskodott a halhatatlansággal. A történelem tanúsága szerint a szenvedésben van a megváltás. A Megváltó fájdalomában született a világ.

Lord Cushendun nyilatkozik A Reggel-nek a vasárnapi tárgyalásokról

Genf, szeptember 16.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) A locarnói hatalmak képviselői között vasárnap délelőtt lefolyt hosszú tanácskozás általános vélemény szerint remivel végződött.

Briand a tárgyalások befejezése után a francia sajtó képviselői előtt optimisztikusan utalt meg a helyzetet, a német kancellár azonban meglehetősen tartózkodó maradt.

A semlegesek pesszimizmusának látják az egész tárgyalás eredményét.

Briandnak azt a megjegyzését, hogy: „még valamennyien életben vagyunk!”, úgy magyarázzák, hogy a több mint háromórás tárgyalás

igazlansan folyt le a tanácskozásterem a francia és német álláspont erős összehasonlása színlapján volt.

Lord Cushendun A Reggel munkatársa előtt meglepődéssel nyilatkozott a vasárnapi tanácskozásokról.

— Ezek a tanácskozások — mondotta az angol kormány képviselője — barátságos hangon folytak. Briand konkláns és megértő magatartást tanúsított a német állásponttal szemben és a német kancellár a mai tárgyalások eredményével maga is nagyon meg volt elégedve. Lényeges, hogy a Rajna-vidék ellenőrzése most már bizonyára nem katonai bizottság, hanem polgári személyek útján történik. Ezzel az eredménnyel

a németek nyugodtan térhetnek haza annak tudatában, hogy a Rajna-vidék kiürítéséről most már komoly tárgyalások foghatnak kezdődni.

Arra a kérdésre, hogy a tanácskozások mikor folytatódnak, Lord Cushendun azt válaszolta, hogy azt előre megállapítani nem lehet. A német kormány feladata, hogy a tárgyalások folytatására a kezdeményező lépéseket tegye.

Semleges körökben viszont igen skeptikusan ítélt meg az eredményt:

a Rajna-vidék kiürítése továbbra is kegyes német kivánság marad

addig, míg a Rajna-vidék ellenőrzése a franciák kezénél van, és a német kancellár délelőtt kijelentette, hogy Németország 1935-ön túl semmiféle ellenőrzésbe nem megy bele. Ilyen körülmények között

nem valószínű, hogy akár a kiürítés, akár a reparációs kérdésben belátható időn belül megegyezés jöjjön létre.

A Reggel munkatársának alkalma volt e kérdéssel a német delegáció két irányadó tagjával beszélni. Breitscheid, a német Reichstag külügyi bizottságának előadója kijelentette, hogy a tárgyalások mindenesetre meghozták azt az eredményt, hogy mindenki tisztán látja a kölcsönös helyzetet.

Semmiestre sem várható, hogy a német nép a Rajna-vidék kiürítése ellenében olyan kötelezettségeket vállaljon, amelyek akár a békeszerződésen túlmennek, akár egyoldalú megterhelést jelentenek.

Klaus prelátnak, a német centrum alelnöke megelégedésével pesszimiztikusan nyilatkozott A Reggel munkatársa előtt a vasárnapi tárgyalás eredményéről. Minden attól függ, hogy ma kifejtett álláspontunkat fenn tudjuk-e tartani, mert

olyan kiürítésre, amely enélcs súlyos áldozatokkal érhető el, nincs szükség

Németország végül is nagyhatalom, amely megkövetelheti, hogy vele szemben minden szerződéses kötelezettség pontosan teljesítessék. A vasárnapi tanácskozásokkal meglepésszerűen befejeződtek a genfi nagy diplomáciai tárgyalások. Müller kancellár máris elhagyta Genfét. Briand egyelőre még itt marad, mert a hét végén a Népszövetség teljes ülésén nagy

vítát várnak úgy a leszerelés, mint a kisebb-ségek kérdésében. A bizottságokban elhangzott nagyon éles kritikákra, amelyek részben Ap-ponyi Albert gróftól, részben Tanczos tábornoktól származnak, Paul-Boncour jog válszolni. A kisebbségi kérdésben Benes fogja kifejteni a kisantant álláspontját, míg a német leszerelési fölfogást Bernstorff gróf fogja képviselni.

A genfi angol delegációra mély benyomást gyakorolt Müller kancellár erélyes föllépése

London, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A genfi angol delegáció részéről érkezett jelentések meglepődéssel hangon emlékeznek meg a vasárnapi tárgyalások eredményéről.

Müller birodalmi kancellár erélyes föllépése Genfben, szemmeláthatólag mély benyomást gyakorolt.

A Somogyi-Bacsó-gyilkosság három éve folyó nyomozása döntő fordulathoz érkezett

Az igazságügyminiszterium az iratokat vasárnap küldte vissza a pestvidéki ügyészségre

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt érkeztek vissza az igazságügyminiszteriumból a pestvidéki ügyészségre a Somogyi-Bacsó-gyilkosság nyomozásának iratai, amelyek

hosszu esztendő óta keringenek a különböző hivatalok között.

Lassanként feléledés merül, hogy a kormány a nemzetgyűlésen elhangzott sürgető interpelláció hatása alatt három év előtt elrendelte a Somogyi-Bacsó-gyilkosság újra-fölvételi nyomozását. Földes Rezső alezredes-ügyész 1925 júliusában idézte maga elé a vegyesdandártárgyészre az első tanukat és azután két hónapon keresztül folytak a kihallgatások a Margit-körúton. A nyomozás befejezése után Földes alezredes-ügyész a honvédelmi miniszteriumba küldte az iratokat döntés végett. A miniszterium hadbírói ügyosztálya úgy intézkedett, hogy

két egyen kivételével az összes gyanúsítottak ügye a polgári hatóságokhoz tartozik.

Mivel a gyilkosság a főváros környékén történt, az iratok a pestvidéki ügyészséghez kerültek. Sárospataky József főügyész, a pestvidéki ügyészség elnöke, személyesen foglalkozott az ügyvel és időközben a vegyesdandár-

A kancellár a vita során még egyszer a legvilágosabban körvonalazta a német álláspontot és kifejtette, hogy amikor Németország a Rajna-vidék kiürítését követeli, csak a versaillesi békeszerződés 441. pontjának végrehajtását, a Dawes-terv betartását és a locarnói megállapodásokból folyó morális kötelezettségek teljesítését óhajtja. A német delegáció egy pillanatra sem engedett ebből az álláspontjából.

Most első ízben volt szó hivatalos formában a Rajna-vidék kiürítéséről.

Azokat a nehézségeket, amelyek egy bizottságnak a Rajna-vidékre való kiküldése tekintetében támadtak, angol körökben a francia kormány magatartására vezetik vissza.

A Rajna-vidéken föllállítandó ellenőrzésre vonatkozó megindulandó tárgyalásokkal kapcsolatban — amelyekben Anglia is résztvesz — az a kivánság nyilvánvaló, hogy teljesen polgári bizottságot küldjenek ki, minden katonai mellékiz nélkül. Angol diplomáciai körök a jövőveltek ügyben utalnak az ismert Balfour-ügyekre, amely szerint

Anglia nem fog többet követelni európai adósaitól, mint amennyit maga is kénytelen fizetni Amerikának.

ügyészségtől a gyilkosság gyanúsítottjaira vonatkozó újabb akták érkeztek. Az iratoknak ezt a tömeget a pestvidéki ügyészség az igazságügyminiszteriumba küldötte föl elbírálás céljából és az akták visszaérkezésevel most végre fordulóponthoz érkezett az évek óta húzódó bűnügy nyomozása.

A Reggel tudósítója kérdést intézett illetékes helyen arra vonatkozólag, hogy most má fog történni?

— A Somogyi-Bacsó-gyilkosság nyomozásának részleteiről, annak lényegéről egyelőre még nem lehet a nyilvánosságot tájékoztatni — hangzott a válasz —, annyi azonban bizonyos, hogy

legfőbb egy hónapon belül megtörténik a végleges döntés az ügyben

és akkor már semmi akadályja sem lesz annak, hogy mindazokat a momentumokat, amelyek mostanig fölmerültek, a bűnügy gyanúsítottjainak nevével együtt nyilvánosságra hozzuk és a nagyközönséget az ügygel kapcsolatos eseményekről tájékoztatjuk.

Több gőzös elvesztett az amerikai orkánban

Newyork, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Karáibi-tengeren dühöngő orkán ma reggel elérte a Bahama-szigetesportot. Több gőzsről, amelyek az Antillák között bonyolítják le a forgalmat, hiányzik minden hír. Az anyag kart többmillió font sterlingre becsülik.

Hitelt folyósítunk
 dologi fedezetre, folyószámlakövetelésekre és vevőváltókra

Előleget nyújtunk
 értékpapírokra, autóra, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi áruira

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI
 Budapest V. Nádor-utca 20. szám

Radó Olga
 művészi könyvkötészete
 (IV, Régiposta-utca 7-9)

vállalja egyes könyvek és egész könyvtárak bekötését

Kérjen mintakötetet!

Páris London

Őszi divat-különleges-ségeim
 szívesmegeköszöntésért kérem

Gál
 Károly-körút 3

Alkalmi árakon valódi

Mária Terézia, barokk, empír, krisztályüveg, csiszolt csillárok

Allandó mintaraktár. Tervezés után készit Kivánságra árjegyzék

Csilláráruház, Kadelburger Ernő
 Budapest V, Lipót-körút 5. T. 251-09

30 éves
 lemmálása óta

nálam mindenki csak jól vásárolt

Raglának, átmeneti- és téli-kabátok készen vagy mérték után

Widder férfiszabó
 IV, Városház-utca 20
 Telefon: Aut. 880-20

Kállay Tibor vasárnap Nagykanizsán beszámolt a választóinak, hogy miért ment ellenzékbe

„Egyesek pressziótól és erőszaktól félnek. Én nem hiszek boszorkányokban, ám jönnek és vivják meg velem a harcot!”

Amíg Kállay a kaszinóban beszélt, a választók detektíveket láttak sétálgatni a kapuk előtt

Nagykanizsa, szeptember 16.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) Nagykanizsán négy nap óta mindenki politizál. Lépten-nyomon arról beszélnek, hogy Kállay Tibor kilépése és mandátumáról való lemondása az országos politika középpontjába állította a nagykanizsai választókerületet. A legegyszerűbb polgár is érzi, hogy ezen a választáson hatalom és meggyőződés mérkőznie egymással.

Négy nap óta mindenki ideges Nagykanizsán, az emberek nem bíznak önmagukban.

Nagykanizsa a nyíltszavazásos választójogot szítja. Alig huszonegy óraja tartozkodik keletében Kállay Tibor és a nyíltszavazás már előreveti az árnyékát. Ebben a határszéli városkában elszegényedtek az emberek, az ipar és a kereskedelem halódik, a mezőgazdaság kétségbeesetten kiált segítség után. Hiába az elvhiúség, politikai meggyőződés: az emberek féltek a kenyérüket és

rettegnek a nyíltszavazásos választástól.

Kállay Tibor az egész kanizsai választókerületet megnyerte azzal, hogy kilépett a kormány-pártból. Az elfogulatlan szemlélőnek még azt kell mondania, hogy

ha a kormány hivatalos jelöltet állít és az eddig bevált rendszer szerint intézik a választást, Kállay Tibor aligha lesz tagja a magyar parlamentnek.

Végigjártuk Kállay Tiborral Nagykanizsa köréit, klubjait, kaszinóit. Nem akadunk egyetlen emberre sem, aki ne köszöntötte volna őszinte lelkesedéssel férfias elhatározásáért. De meg kellett hallani a tépelődők, rettegők, kelételezett panaszszavát is! A város legismertebb kormánypárti vezéralakját, Kállay Tibor régi barátját, Orley György közjegyzőt és kormányfőtanácsost, hiába keressük a kanizsaiak Kállay oldalán, — azt mondják azért, mert híre kelt a városban, hogy esetleg második közjegyzőséget kap Nagykanizsa. A törvényhatóság tagjai azt beszélik, hogy a város csak állami kölesnökök tudja magát föntartani. Hogyan választatnának ellenzéki képviselőt, ha a kormány, mondjuk, egy valóságos pénzügyminisztert állítana vele szemben. Ez a hír újra és újra fölbugban.

bár senki sem hiszi, hogy Wekerle Sándor ilyen mandátumot vállalna.

Ma még sem Kállay, sem a helyi kormány-párt nem tudja, hogy lesz-e hivatalos kormány-párti jelölt? Vasárnap nem mondhatott beszámolót Kállay. Nem tarthatott program-beszédet sem, mert lemondásával megszünt Nagykanizsa képviselője lenni, az új választást viszont még nem rendelték el. Így azután csak

baráti körben érintkezett a választókkal.

Vasárnap délelőtt az iparosok otthonában, a vasutasok körében, majd a szociáldemokraták szervezetében tett látogatást. Mindenütt lelkesedéssel fogadták. Délután Kiskanizsán járt és a polgári együletet kereste föl. Megállapodás történt, hogy

a programbeszédét szeptember 30-án fogja elmondani

és ettől kezdve állandóan Nagykanizsán marad, mert a központi választmány már október 8-9-ére kitűzi a választást. Program-beszéde alkalomával — amint Kállay közölte — több politikus is föl fog szólalni. Itt Nagykanizsán azt hiszik, hogy a volt pénzügy-miniszter ezzel a kijelentésével

a két ellenzéki vezérpolitikuson kívül Görgey Istvánra és Erdélyi Aladár-ra célozott,

ahik követni akarják vezéréket. A választó-polgárokkal folytatott beszélgetés során Kállay azokra a kérdésekre, hogy mi a véleménye a mostani politikai helyzetről és mint ellenzéki képviselő milyen kormányzati intézkedéseket tart szükségeseknek, a következőket válaszolta:

— A gazdasági minisztériumra, véleményem szerint, nem volt szükség. A takarékosági bizottságban, ha egy dűnököt gazdasági okokból nyugdíjazni kellett, még arról is hosszasan tanácskoztunk. Ugyanakkor a kormány a parlament és a takarékosági bizottság megkérdése nélkül gazdasági minisztériumot kreált, amelyek

szervezése 500.000 pengőbe kerül.

Lemondtam a mandátumomról, mert amit köztisztviselő voltam, egyszerűen a főnökömhöz mentem panaszsra, ha olyat kellett csinálnom, ami belső meggyőződésemmel ellenkezett. Most a választóközség a főnököm, tehát csak hozzá fordulhatok.

A társadalomnak is szervezkednie kell és akkor jogsérelem esetén a kormány kénytelen lesz deferálni.

Ha a társadalom erős, minden könnyebben megy. Én nem a hars miatt keresem a harcot, viszont nem riadok vissza tőle, különösen amikor a felelősség egy része engem is terhel.

Megkérdezték Kállayt, mi a véleménye a szabadságjogokról. Így válaszolt:

— Illetékes helyen már ezeltől másfél esztendővel kifejtettem véleményemet.

A szabadságjogok terén vissza kell térni a békebeli állapotokra. Pénzünk stabilizálódott, a kon-szolidáció megvan, a békenív elérésének tehát nincs akadály!

A választók erre a kijelentésre lelkesen megtapsolták Kállay Tibort, aki a délután folya-

mán még több látogatást tett, este pedig a polgári egyesület kaszinójában jelent meg a tiszteletére rendezett vacsorán. Kállay Tibor itt mondotta

egyetlen beszédét,

amelyben a kormánypártból való kilépéséről és a mandátumáról való lemondásról részletesen referált.

— Kilépésem közvetlen oka — mondotta —, hogy a gazdasági minisztérium állás kreálása, véleményem szerint, törvényes fölhatalmazás nélkül történt. Főlmerül a kérdés, hogy célszerű és oportunos-e akkor lépni ki a kormánypártból, amikor ott még törvényes alap hiányában is új minisztérium állásokat kreálnak. Jobboldalról szemembe vetették, hogy miért hangzatosok közjogi sérelmeket. Azt mondták, hogy elég volt már a gravaminális politikából,

dugjuk hüvelyébe az alkotmányvédelem régi tringliját.

Hát jó, hagyjuk a fringit, ha úgy látjuk, hogy az már nem való a mai világba. De viszont

ne legyenek annyira modernek sem, hogy a köznyűség mérgező gázával igykezzenek elaltatni a közvéleményt

az alkotmányt érintő intézkedésekkel szemben. Balról azt mondták, hogy miért erre az egyetlen alkotmányjogi sérelmre hivatkozom, mikor a baloldal évek óta számtalan sérelmet panaszol, a sajtó kérdését, gyűlékezési jogot, a választások erőszakosságát és általában a borsodalmi függetlenségnek fokozatos megszüntetését. Erre csak azt válaszolhatom, hogy a főpanaszolt sérelmek orvoslása mind benne van a kormánypárt programjában, e miatt nem kellett kilépni a kormánypártból.

A hadikölesnökök kérdésében nem tudunk megfelelő megoldást elérni, ez a helyzet a forgalmi autósérelmeknél is.

Amit ezen a téren elérünk, annak jelentékeny része is nem a mi, hanem az ellenzéki képviselők fölszólalásának volt az eredménye.

Ezután arról beszélt Kállay Tibor, hogy mi történik abban az esetben, ha a kormánypárt hivatalos jelöltet állít vele szembe.

— Egyesek pressziótól és erőszaktól félnek. Én nem hiszek a boszorkányokban.

De ha mégis lennének boszorkányok, amit nem koncedálok, ám bíjjenek és vivják meg velem a harcot!

Kállay Tibor beszédét a választóközség lelkes éljenzéssel fogadta. A lelkes ünnepi hangulatot kissé feszélyezte, hogy a kaszinó bejáratát körül detektíveket láttak sétálgatni...
Lukácsovich Lajos.

Egy száguldó mentőautó

vasárnap halálragázott az Erzsébet-köruton egy vidéki embert, összetört egy autótaxit és egy teherautót és neki-futott a villamosnak

A mentőautó egész személyzete megsebesült, sofförje agyrázkódást szenvedett

(A Reggel tudósítójától.) Megdőböntött tömeges autószerencsélenség történt vasárnap délelőtt 1/10 tájban az Erzsébet-körut és a Király-utca kereszteződésénél. Egy mentőautó száguldott végig a Köruton,

halálragázott egy szerencsétlen vidéki embert

és a következő pillanatokban a mentőautó összeütközött egy taxival és egy teherautóval s neki-futott a villamosnak is,

ugy, hogy a mentőautó orrosai, ápolója és sofförje is megsebesültek. A sorozatos autós-és villamoskarambol nagy izgalmat keltett a Köruton, ahol ártási község futott össze a katasztrófa színhelyén. Orárig tartott, amíg az összeütközött autók roncsait elszállították. A mentők Bp. 39-235. számú autójá, amelyet Kelemen Ferenc sofför vezetői és amelyben Major Gábor 23 éves mentőorvos Szalay László 19 éves orvostanhallgató és Simon Lajos 32 éves ápoló ültek, hangos szirénabugás-

Fáj a torka?

Nem fájna, ha száját és torkát salan-oldattal öblögette volna!

Torokfájás megelőzésére ajánlatos reggel és este állandóan

salan-oldattal gargalizálni.

A salan fertőtlenítő házszer mindenütt kapható. Ára 1 P 20 fill. és 2 P 40 fill.

Finom kötöttárúk

Braumann-nál

Vörösmarty-tér
(Gerbeaud-palota)

sal és a mentőköcsök szokott gyorsaságával közelgett a Rákóczi-ut felől a Király-utcai keresztelődő. A közlekedési rendőr minden irányban leállította a kocsi forgalmát, hogy a mentőautó szabadon futhasson tovább. Abban a pillanatban, amikor a mentőautó a kereszteléshez ért, egy ötven év körüli, iparos-külsű vidéki ember gyanúlanul átment a tilos utat, hogy a közlekedési rendőrtől valamit kérdezen. A mentőautó soffitörje az utolsó szempillantásban a nagy sebességgel ellenére ki akarta kerülni a járvalet embert, akit azonban az autó mégis elkapott. A hírtelen fordulat miatt

a mentőautó belefutott az oldalt haladó autók táborába, egy teherautót és egy taxit összetört, nekifutott egy 6-os villamoskocsinak

és eközben teljesen összezúzódtott. A szerencsétlen embert, akit a mentőautó elsodort, a mentőköcsi a teherkocsi közé szorította, ott vonaglott nézve teste, a mentőautóban pedig valamennyien zúzóddásokat és horzsolásokat szenvedtek és

Major dr. eszméletét is elvesztette, a soffitör pedig agyrázkódást szenvedett.

A nagy izgalomban újabb mentőautóért telefonáltak, mielőtt azonban ez kikerült volna,

A kormánypart vasárnap Devecserben tüntetett Bethlenmellett

Schandl Károly: „A parlamenti munka érdekében a többi képviselőkkel is kívánatosnak tartjuk a közeledést...”

Devecser, szeptember 16.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése). Devecser község vasárnap díszpolgárává választotta Schandl Károlyt, a devecseri kerület képviselőjét. Ezt az alkalmat Schandl Károly felhasználta arra is, hogy beszámolt a mondjon választói előtt. A beszámolóra

21 egységspárti képviselő kísérte el Schandl Károlyt,

akit a devecseri állomáson hatalmas küldöttség élén Kármendi-Ekes főispán, Horváth alispán és Belák főszolgabíró üdvözölt. Devecser község képviselőtestülete innepélyes közgyűlésen Schandl Károly nagyszabású beszédet mondott.

— Aká igazságos akar lenni — mondotta — annak el kell ismernie, hogy nyolc év óta nagyot változott az ország gazdasági helyzete és ez a haladás Bethlen István kormányzatához fűződik. Ennek a konszolidációs munkájának az alapja a salusi agrár-politika volt.

Ha nem jön a szárazság, a magyar föld az idén olyan fronttörést végez a szomszéd országok eizárkózó politikáján, hogy egész Európa fölfigyel rá.

De így sem maradhat el a jobb jövő. A magyar föld

Major dr. mentőorvos visszanyerte eszméletét, kiszült az összezuótt, véres mentőköcsiből és a legsúlyosabban sérült áldozatot, az idős vidéki embert egy taxin maga vitte be a Rákus-kórházba. A súlyosan sebesült ember, aki belső sérüléseket szenvedett,

a kórházban egy félóra múlva meghalt.

A zsebében talált iratokból csak annyit állapíthattak meg, hogy Cs. Nagy Andrásnak hívják, nyilvánvaló, hogy vidékről jöhetett a fővárosba, de semmi közelebbit róla nem tudnak. A mentőautó sérültjét a két másik mentőautó szállította be a mentők Markó-utcai székházába. Kelemen sófőrt ott vették ápolás alá. Szalay László orvostanhallgatót és Simon Lajos ápolót, mintán sérüléseiket bekötözték, lakásukra szállították, ugyancsak lakásukra vitték a kórházból dr. Major Gábor mentőorvos is. Csodálatos véletlen, hogy

a teherautó és az autótaxi utasai közül senki sem sérült meg

és nem történt baja senkinek a 6-os villamoson sem, amely az összeütközésben erősen megrongálódott. A rendőrség a súlyos kimenetelű szerencsétlenség ügyében megindította a nyomozást, hogy megállapítsa, kit terhel a felelősség.

ez az angol tiszt árulással szolgáltatta ki az afrikai vadaknak a Francia herceget, hogy így eltegye láb alól.

Az angol államférfiak sem túndökölnek sokkal szebb színben, sőt Viktória királynő, aki szintén a francia herceg vesztét kívánja, nagyon kellemetlen megjegyzések középpontjába került a szindarabban.

Bizonyos, inkább külső hasonlóságok ellenére, amelyek Edmond Rostand Bécsot eszofol „Sasflók”-ja és Maurice Rostand angolellenes „Napoleon”-ja között észrevehetőek, el kell ismerni, hogy Maurice Rostand műve eredeti, igen melegenjáró, valóban kiváló költői alkotás, amely a szombati főpróbán nagy sikert aratott és az a vasárnapi bemutató forró sikere még növelte. Maurice Rostand, aki évok óta változó sikerrel ostromolja a szinpadot,

komoly sikert ért el.

Műve eltér apjának hangzatos francia tiradától, az egész darabot bizonyos mélabu mellett valami humanisztikus szellem tölti be és költői szépségben kívül nem kis részben ennek köszönhető a lelkes fogadtatást. Munkájának azonban árnyoldala is van:

IV. Napoleonia olyan vérmesen angolellenes,

hogy a főpróbán kínos feszengés támadt mellette, kiadott az utolsó fölmondásban, ahol Lulu herceg drán maradt szerelmese Viktória királynőt támadja és az angol hipokrizis ellen támad ki. Ennél a jelenetnél

* több angol hírlapíró sértődötten elhagyta a színházat.

A vasárnapi bemutatón sokkal zajosabb tüntetések voltak ennél a részletnél. Az angol kolónia tiltakozni kíván az ellen, hogy a szövetséges Angliát a francia főváros egyik nagy szinpadáról ilyen támadás érje. Francia írói körökben is teljes józansággal fölvetik a kérdést, mit szólna hozzá a legrepublikánusabb érzelmű francia, ha valamelyik élkelő londoni szinpad XIV. Lajos gyomolná, akiknek alakja kétségtelenül mélyebben hangyaltott a multban, mint Angliában Viktória királynő emléke.

Az angol nagykövetség tiltakozni fog Maurice Rostand darabja ellen.

Rostand viszont, akivel A Reggel tudósítójának vasárnap délután alkalma volt beszélni, kijelenti, hogy inkább levéti a darabot a műsorról, semhogy költői szabadsága ellen a legkisebb beavatkozást is eltűrje.

Párisban, a könnyűsúlyú röplőgépek versenyén a magyar Kaszala tartja a távolsági világrekordot

18 lóerős gépén 517 kilométeres utat tett meg

Páris, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Páris közelében, az orlyi aerodromban napok óta tart a könnyűsúlyú és kisméretű röplőgépek versenye, amelyre a világ minden részéből érkeztek résztvevők. A kis röplőgépek távolsági világrekordját

a magyar Kaszala tartja, aki fudvalevően 18 lóerős motorral ellátott kis gépén 517 kilométeres utat tett meg.

Vasárnap Erik Messler pilóta 12 lóerős gépén Orlyból Pauba indult, hogy megdöntse Kaszala rekordját. Orly és Pau között a távolság 649 kilométer és erre az útra a repülő 45 liter benzint vitt magával. Az éjszakai órákig még nem érkezett róla semmiféle hír.

A párisi angol kolónia nagy tüntetést rendezett vasárnap este Maurice Rostand új darabjának, a „IV. Napoleon”-nak premierjén, amely erősen angolellenes

Maurice Rostand kijelenti A Reggel-nek, hogy inkább levéti a darabját a műsorról, de nem változtat rajta

Páris, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Alig nyílt meg Párisban az új színházi évad, máris olyan eseményre adott alkalmat, amely irodalmi és művészi szempontból sikert jelent ugyan, másrészt azonban igen komoly következményekkel, sőt diplomáciai beavatkozással is járhat. A Porte St. Martin színházban, ugyanazon a szinpadon, amelyen valamikor Edmond Rostand aratott a „Cyrano”-val és a „Sasflók”-kal diadalt, szombaton a nagy költő fiának, Maurice Rostandnak legújabb darabját mutatták be, a „IV. Napoleon”-t. Drámájának III. Napoleon és Eugénia császárnő fia, a szerencsétlen

Lulu herceg a hőse.

aki fudvalevően az angol hadseregnek volt a tisztje és gyarmati háborúban a zulusok elleni csatában esett el alig huszonhárom éves korában. Ennek a fiatal bonapartidának sorát példózza Maurice Rostand műve, szerelmét egy Sherlock nevű angol leány iránt, aki

nem is sejtji, hogy imádója, a fiatal angol tiszt, akit ő Louis Walter neven ismer, kicsoda. A leánynak azonban van egy másik imádója, Carey angol kapitány, aki a valóságban Lulu herceg katonai nevelője volt és vele volt a zulus elleni harcban. A darabban

Fehérbutorok
Konyhák
Előszobák
Különleges leányzóba
Fehér hálószobák
kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS szatolomesternél,
Semmelweis-u. 9 és Rózsa-u. 20. Tel. J. 879-14. Fizetési kedvezmény

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSZEK, LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYAR, NYERGES-UJFALU.

Sándor Jancsi, Sándor Pál fia, aki már tul van minden veszélyen, egy husztagu bridgetársaságnak előre bejelentette öngyilkosságát

Vasárnap reggel a szanatóriumban követelte a lapokat. — „Mem is tudtam, hogy egy ilyen kis golyó ilyen nagy fájdalmat tud csinálni!” — panaszkodott orvosának az öngyilkos Sándor Jancsi, amikor hiába kért, nem kapott morfiument.

(A Reggel tudósítójától.) Szombat délután negyed hat órakor öngyilkossági szándékából magára lőtt egy pesti fiatalember. A fiatalember előkelő köztisztviselőben álló pesti úri család tagja: fia Sándor Pálnak, a magyar közélet bátor viadorának, kislizetési hivatalkója egy nagy budapesti pénzügyintézetnek, a neve Sándor János. Sándor János, amint ez az egyik lap vasárnapi tudósításából ismeretes, szerelmi bánatból emelt forgópisztolyt magára, mert összekülönbözött ideáljával, egy nagy iparvállalati igazgató tiszkelelencécs leányával. Jöttek a mentők, a fiatalembert elvitték egy pesti szanatóriumba. Ez történt.

Az öngyilkosság híre Sándor Pál köztisztviselőben álló személye, társadalmi állása és politikai pártkülönbség nélkül való népszerűsége folytán természetesen nagy megrökönyt keltett. Az apa azonban még föl sem oesodott fájdalomából és megrökönyéséből, amikor az öngyilkossági kísérlet után alig egy órával megjelent a lakásán egy másik fiatalember; sápadt, kimért beszédű elegant, legujabb divat szerint öltözködve s tulvilági hangon bemutatkozott:

— Politzer vagyok!
— Örvendez, mivel szolgálhatok — volt a felelet.

— Uram, én barátja vagyok az ön szerencsétlen fiának s eljöttem, hogy fölvilágosítsam őt, hogy itt mi történt tulajdonképen.

— Erre magam is kíváncsi vagyok — felelte Sándor Pál, remegve az izgalomtól. Az ifju folytatta:

— Uram, Jancsi ma délután megjelent a lakásomon. Autótaxival jött, a taxit nem tudta kifizetni, én fizettem ki helyette...

— Ugy. Mennyit tett ki a taxi?
— Köszönöm, azt majd a Jancsi visszaadja nekem.

— No, de mégis! Talán csak megengedi, hogy fiam helyét kifizethessem a taxiköltséget!
— Tessék! Tíz pengőt fizettem.

Sándor Pál átadta a tíz pengőt. Az ifju zsebreletette.

Uram — folytatta tovább —, a Jancsi tragikus szerelme, ime, ide vezetett. Én csak azért jöttem, hogy figyelmeztessen képviselő urat, hogy ezentul jobban vigyázzon a fiára, mert a Jancsi olyan fiu, hogy meggöngyszer meg fogja próbálni, ha most nem sikerült neki. Mi ismerjük őt!

— Ki az a mi? — kérdezte Sándor Pál.
— Mi, a barátai — felelte önértetlenül a fiatalember. Azzal bólintott és távozott.

Sándor Pál a látogató távozása után nem tudta, hogy bosszankodjék-e vagy kétségbeessen. A fiatalember valóban barátja volt a fiának, ugyancsak igen úri pesti család tagja, egyike azoknak a gazdag családból származó pesti fiatalembereknek, akiknek szelvelgő és romantikus poézait oly gyakran tapasztalta János fiam is. Közben megtudta az öngyilkosság előzményeit és összes részleteit. A fiáról, aki reggel negyed óráig gondolkozott azon, hogy

milyen színű selyemmellényt öltösn

és végül, amikor hosszas habozás után egy galambszürke selyemmellényben állapotott meg, ingerülten ugyanolyan színű selyemharisnyát küntelt. — igazán álmadni sem lehetett, hogy délután melibe fogja lüni magát. Ebéd után meglátogatta Kovácskát Báthory-utcai 4. szám alatt levő lakásukon, innét rövidesen eljött, majd fölkereste barátját, Politzer Illést és elpanaszolta neki, hogy ideáljával összekülönbözött. Politzertől a Nowotny-féle fegyverkereskedésbe hajtatott és ott egy 5/67 kaliberű forgópisztolyt vásárolt, hazament, átöltözött zsakatba és zsakatban s a revolverrel együtt fölment Salgó Kornél főkonzal lakására, ahol nagy bridge-társaság volt együtt.

A fiatalember kivette a revolvert a zsebéből és a társaságnak ezt mondta:

— Stefi nem szeret már s én öngyilkos leszek.

A bejelentés azonban semmi emóciót nem keltett, minthogy Sándor János legalább harmadszor bejelentette már, hogy öngyilkos lesz ideálja miatt, akinek szülei természetesen nem nézték jó szemmel a tulfiatal, alig 21 éves Sándor János udvarlását, akinek, mint kezdő hivatalnoknak, 40 pengő fizetése volt annál a pénzügyintézetnél, amelynél volentörösködött. Miután pedig Sándor János néhány hónappal ez-előtt egy lapusszal leragasztott állítólagos sebhelyét is mutatott Salgó főkonzal feleségének, amelyről azt állította, hogy ugyancsak öngyilkossági kísérlet nyoma, a legujabb öngyilkossági bejelentés után a bridge nyugodtan folyt tovább. Sándor János erre eltávozott. Ez volt délután 5 órakor. Negyed hatkor a Báthory-utca 4. számú házban levő lakás ajtaja előtt, miután előbb a lakásba becsöngetett,

kirántotta a forgópisztolyt és magára lőtt.

Hogy a lakásban a lövést hallották-e, hogy megnézték-e egyáltalán, hogy mi történt a lakásuk ajtaja előtt, az nem ismeretes. Bizonyára mit sem hallottak. De tény az, hogy

a sebesült és vérző Sándor János tíz percig dörömbölt a lakás ajtaján, de senki sem nyitott ajtót neki.

A házban lakó Forbáth László építész szaladt le a negyedik emeletről, ő emelte föl a földről a vérző Sándor-fiút, ő értesítette a mentőket, a fiu édes atyját s végül a mentőkkel együtt ő

kísérte be a Sista-szanatóriumba, noha azelőtt sem Sándor Jánost, sem pedig édes atyját, Sándor Pált nem ismerte.

A szanatóriumban dr. Hedri Endre és Braun főorvosok Hüttl tanár bevonásával azonnal megvizsgálták a vérző fiatalembert és megállapították, hogy a golyó a hatodik és hetedik borda között hatolt a testbe, érintette a tüdőt, de — amittől elcsinte mertek — a gyomorfeneket nem sértette meg és így a hasbárgyagulladástól való félelem szerencsére alapítalannak bizonyult. A beteg az éjszakát nyugodtan töltötte, este injekciót kért és valósággal dühöngött, amikor az orvos ezt, azzal az indokollással, hogy nincs szüksége rá, meglagadta. Majd később, fájdalomra hivatkozva, így szólt:

— Nem is tudtam, hogy egy ilyen kis golyó ilyen nagy fájdalmat tud okozni...

Láza nincs, operatív beavatkozásra szüksége nincs és így dr. Hedri szerint, aki egész éjjel a beteg mellett tartózkodott, néhány nap múlva el is hagyhatja a szanatóriumot. Sándor János reggel, amint fölébredt,

azonnal a lapokat kérte, hogy lássa, mit írnak róla.

A lapokat oda is adták neki, annak az egynek a kivételével, amely röviden foglalkozott az esetével. A fiatalember csabodolton vette le a lapokat, amelyek nem tartották érdemesnek, hogy szerelmi regényével foglalkozzanak. Egy percre benéztünk a 10-es számú földszinti szoba ajtaján, ahol Sándor János fekszik. Fekete szemű, lobogóhajú fiatalember, rögtön megismertük. Többször láttuk, amint tölcser-szabású szmokingudrájában charlestont táncolt különböző parketteken. Most öngyilkos lett. Nem sikerült. Teljes részvétünk Sándor Pállal, akinek bizonyára nehéz órákat okozott az exallált fiu meggondolatlan eselekedete, de teljes részvétünk azzal a fiatal urleánnyal is, aki bizonyára kedve és akarata ellenére került ily ostoba módon a nyilvánosság elé. Ez a legujabb generáció — hősának a rettenetes ki-fejlesztést — az úri „jampecek” nek ez a mai mohó, éretlen suhanéttársadalmi igazán megérett egy kis megrendszabályozásra. Nem ár-lana, ha ezeket az urfiakat az édes apjuk minden másodnap jól elnadragolná egy kicsit. Dolgozzanak, ne a bőrüket löjjék kéthetenként keresztül!...

(e. z.)

MAGYAR-ÉS-JÓ!

ALBUS HARANG SZAPPAN

HARANGSZAPPAN!

Aki a fehérműjét igazán szereti, nem kísérletezik mindenféle csodaszerekkel, amelyek a fehérműt legfőbbnyire tönkreteszik, hanem az évszázadok óta kitünően bevált és MAIG IS FELÜLMULHATATLAN szappant használja.

A HARANGSZAPPAN a legtökéletesebb és legfinomabb mosószappan, amelyet a tudomány mai állásánál előállítani lehet.

1/4 kg.-os darabokban minden üzletben kapható

Minden darab tisztaságért 10.000 pengő garanciát vállal az

Próbálja ki még ma!

ALBUS
SZAPPANGYÁR

Az egész város beszél a

Metropol-

szálló éttermének, kávéházának

francia rendszerű gépkávéjáról,
olcsó menüjéről, remek borairól

A téli kertben
Banda Marci muzsikál

Igazgató: Kiszél Tulajdonosok: Várady Gyuláné és Társa

A 21 éves Greta Garbo

teljesen elvonultan él Hollywoodban egy kis tengerparti szállóban, nem vesz részt semmiféle ünnepélyen, társadalmi összejövetelen, mert örökkösen fáradt, sápadt és vérszegény

A film aranyszemlődkő, kékszemű szírnéje, akiért minden férfi bolondul, nyilatkozik a Reggel-nek hollywoodi társatlan életéről

Hollywood, szeptember 2.

(A Reggel tudósítójától.) A film legnagyobb szírnéjéről: Greta Garbóról, a híres svéd színésznőről, méltán gondolják, hogy hollywoodi fogalmak szerint nagyvilági életet él. De Greta Garbo nem az a nő, aki a föltűnést szereti. Amikor három évvel ezelőtt megérkezett Los Angelesbe, a fogadására egybesereglett kollégáktól aziránt érdeklődött, hogy valamely családi házában hol kaphatna egy kis szobát. A Metro Goldwyn Meyer tisztviselőjé persze fényűző lakosztályt rendeltek számára az Ambassadorsban. Hiába, nem lakott sokáig a nagy szállóban, rövid idő múlva csakugyan talált egy nyugodtabb, csendes kis helyet a tengerhez közel és még most is ott lakik. Szerény és fiata.

Bár szerepeiben idősebbnek látszik, még csak 21 éves.

Semmi sincs benne a tucatemberről. Garbo (Hollywoodban a sztárokat vezetékneven nevezik) egész más, mint a vele egykorú amerikai lányok.

— Csodálom a 21 éves amerikai lányokat — mondja Garbo a Reggel tudósítójának —, előjárnak az atlétika minden ágában és a táncban, maguk vezetik autójukat, kiszabják ruháikat, elolvassák az összes megjelenő könyveket és színdarabokat, tevékeny társadalmi életet élnek, folytonosan kirándulnak, mindenhez értenek és mindenhez van kedvük. A mi nőink Svédországban főzni és kézimunkáit tanulnak. Némelyik fest is, de ez aztán már teljesítményük maximuma.

Még a pályán levő nők, a színésznők és énekesnők sem foglalkoznak semmivel mesterségükön kívül.

Az amerikai színésznők minden napja az elfoglaltság tengerében telik el. Studiobeli munkám engem úgy kifáraszt, hogy utána a világon semmire sem vagyok képes.

Valóban,

Garbó kissé mindig fáradt.

A Studióban mondják, hogy gyakran nem érti meg az angol beszédet, de midőn a rendező azt mondja, „mára végeztünk, miss Garbó”, azt rögtön megérti. Már előre is arra az órára gondol, mikor hazamehet és pihenhet. Munkája mindig olyan, mint egy adósság törlesztése. Gyönge szervezetű, tőrékeny nő és a pihenés ideje nála fizikai szükség, épp úgy, mint a szeltemi magánybavonulás vágya. Lelke mélyen érzi, hogy az amerikai „flapperok” örökös energiája és brutális szabadsága — északeurópai gondolkodás szerint — nem viszi öltet nagy célok felé. Svédországban csendes az élet, de magasabb célok felé tör. Garbónál ez nem pőz, ő egyszerűen ilyen és így él; ha senkisé meg így, akkor is. A studióban

a rendezők ezt az életmódot nagyon helyeslik,

mondván: ha Garbo egyszerre impulzív és élénk lenne, elvesztené a filmen minden értékét. Nagyon jól tudják, hogy az érett és kiforrott erő, amely az ő filmjéből sugárzik róla, épp oly vonzó a tömegekre, mint a boxolás.

De beszéljünk még Garbo szokásairól. Kora reggel a studióban az amerikai színészek főhangon kívánnak egymásnak jöreggelt és érdeklődnek egymás hogyléte iránt. Garbo nem szereti a szokásos „jöreggelt”-kivárást, nem mintha főnbéjázó lenne, hanem mert ez az udvariasság, szerinte, nem őszinte. És a színészekkel, akikkel esetleg több darabban is játszik, bármennyire kedves is hozzájuk, a studióm kívül nem tart fenn barátságot. Még a buffetasztalnál sem eszeget velük a studióban. Kis öltözőjében találják föl számára a lőnesőt s csak akkor jön elő, amidőn jelenésre hívják. Este a tengerparti hotelben nem elegyedik a turisták közé, hanem

egyedül étkezik.

Amikor nem játszik, nem válaszol a telefonhívásra s ismerőseinek meghívásaira. Azt sem lehet soha tudni róla, hogy esősnap helyen vakációzik-e vagy otthonában pihen. King Vidor, Eleanor Boardmann, John Gilbert és még egyháznál, valamilyen

barátai, de nem bizalmasai.

Mindig szeszélyes izlést követi és van bátorsága úgy élni, ahogy az neki jól esik. A társadalmi kötelességeket nem respektálja és ritkán vesz részt a hollywoodi estélyeken és ebédeken. Amint ő maga mondja, nem nagy eszegető és ezenfölül nehezen érti az angol nyelvet; a beszélgetések fonalát félradságon követi. Keveset beszél s ha valaki szóhoz, mely kék szemét nagyra nyitja, teljes iparkodással figyeli a szavakat. Érdekes orgánuma van, halk és síma, hangsúlyozása különleges. Így látszik,

mintha személyes hájából vesztene az életben. Bágyadt és vérszegény típus

és úgy bujik egy kényelmes székbe, mint egy kis lusta iskoláslány. Széles csontalkatú, magas termetű; a filmen ez erőteljesebbé teszi, mint amilyen a valóságban. Valóban sovány és törékeny. Öszlőben érzi, hogy meg kell óvnia fizikai erejét, ezért nem vesz részt a megrögtötött társadalmi életben. Hollywoodban eléinte homvágya volt. Nővérét betegen hagyta otthon, vágótt utána. Azóta nővére már meghalt...

— A hatalmas studió — mondja — itt nagyon megzavart engem, különösen, mert nem tudtam angolul sem és tolmácsra szorultam. Nyugtatlanított a sok ezer idegen ember is, akik levelekkel halmoztak el.

Nem ismertek engem, miért irtak akkor?

A föltűnni vágyást még nem ismertem, itt kell megtanulnom.

A szokatlan csillogás engem nagyon fáraszt,

azért választottam ezt az otthonos szállodát. Santa Monica-ban, a tenger partján, hogy éjjel oda visszavonulhassak. Itt pihenhetek, nem zavar a tömeg, sem a dolgok nagyvonalúsága. A kőd, a tenger morajlása leveri az amerikaiakat, de én mindezt szeretem. S amikor érzem, hogy hiányzik hazám hidege és hava, akkor a hegyekre vonulok, ott megtalálom ezt is... Tizenegyes koromtól fogva a svéd állami színiakadémiára jártam. Itten járkáltunk és játszottunk zsebnélküli ruhákba öltözve, hogy kezünket el ne rejthessük.

Meg kellett tanulni a kezek és karok helyes használatát. Tanultunk vívni, énekelni, zenét és drámai műveket. Midőn első föllettem a stockholmi királyi színházban Maurice Stiller, az igazgató végignézte, rögtön szerzőtetett.

Barna szövet sportruhájában, alacsonyarku cipőjében és sápadt aranyhaján piros filc kalapjában

egy sétál minden föltűnés nélkül Santa Monica tengerpartján, mint bármely más fiatal leány.

Arca sápadt, semmi ruha nincs rajta. Arany szemlődkő, kék szeme és hosszú szempillái elragadóvá teszik és ellenállhatatlanná. Mind a férfai bolondul utána...

Algirt elárasztotta a tenger, Kinában tajfun dühöng

Páris, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Algir városban és a környékén

óriási vihar pusztított,

amely igen nagy anyagi kárt okozott. A vihar nyomában nagy áradások jáltak és a kikötő hajórajstromozó irodájának irattára is teljesen víz alá került. Az összes iratok megsemmisültek. A villamosközlekedés megbénult, mert

a kikötő védőgátja egy helyen beszakadt és a villamosgátok víz alatt állának.

London, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Shanghai-ból érkező hírek szerint a városban nagy tajfun dühöngött, amelynek következtében a szélültött negyed nagy része víz alá került.

A víz a francia negydedben is ellepte több kereskedő üzletét,

ugy, hogy ezek kénytelenek voltak egész árukészletüket elszállíttatni. Shanghai környékén több ezer hektár megmirelt föld került víz alá. A Jang-Cse-Kiang torkolatánál

a tajfun 20 halászhajót elsüllyesztett, 15 halász halálát lelte.

Két após tanulmányutja

Párisban — éjjel... Cohen és Kelly urakról van szó, akik nagy lársas bankégy Newyorkban. A lársak folyton cirakodnak. Kelly fia, Pat, Párisban festőművész, Cohen leánya, Vera, Párisban énekelni tanul. A két örege egymás látásától is óvja őket — mire a fiatalok egymásbaseretnek és összeházasodnak. Cohen és Kelly erre röplőgépben Párisba érkeznek és egy csinos aktmodell, Paulette Kissasszony öltözőjén át megmentik gyermekeik boldogságát... Ez az Universal-szupervinjójték a legkacagtatóbb helyzeteket tárja élénk és két éragadó amerikai komikus, George Sidney és Parrel Mc Donald szellemes, kaviközö játékával mulattat. Fúrcaibart, mint a két különő öreg, akik a newyorki nagyröplőgés után a Montmartre legszabadabb bohémájába botlanak — alig lehet elképzelni! Csütörtöktől láthatjuk Cohent és Kellyt a Palaceban és a Fórumban finom és mélyseges filmjáték kísérletében, amely a serdülő leánygás problémáiról szól. A szép berlini filmidő, Grete Mosheim a vezetőszerep. Ő az az ifju leány, akit nevelőintézetbe adnak, mert apja másodsor is megúszul, ő, aki otthon és szeretet híján — tavasz ébrődsé! — majdnem lejtőre kerül...

Szülők figyelmébe!

Értesítem régi kedves vevőimet, hogy az országzerte jó hírnévnek örvendő

26 éve fennálló

Tulipán Gyermekek Otthon, Darvas

név alatt ismert leány-, fiu- és bakfis gyermekruha osztályomat új szakma bevezetése miatt véglegesen feloszlatom

Az összes raktáron levő gyermekruházati cikkeket

mig a készlet tart

példátlannul olcsón árusítom el.

Tulipán Gyermekek Otthon, Darvas

IV, Apponyi-tér 5

„A korrupció, a protekcionizmus, a képviselői és hivatalnoki összeférhetlenségek özönének megszüntetése nélkül nincs konszolidáció!”

— mondja Gaal Gaszton, aki részletesen nyilatkozik A Reggel-nek Kállay kilépéséről, a gazdasági miniszterium föllállításáról és a közteherviselés „égbekiáltó igazságtalanságairól“

Balatonboglár, szeptember 16.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Kállay Tibornak a kormánypartból való kilépése olyan váratlan érveléssel robbantotta ki az egységes pártunk régóta lapogató válságát, hogy ennek következményei még a párt elégedetlenkedő csoportjának eszifirtéki leserelésére esetén is befolyással lesznek a kormányzatra.

Vajon mit szól a kormánypart válságához Gaal Gaszton.

Kérdesztek egymástól az egységes párt agrárcsoportjának tanácsstali tagja, kérdezi a közvélemény is és ennek megállapítása céljából balatonboglári — az idén pontosan szüszterendős — kuriájában kerestük föl az agrárpárt vezérét, aki a kormánypart választóján nagy nyilatkozatban foglalta össze A Reggel számára a kibontakozás útját és lehetőségeit. Első kérdésünk Kállay kilépéséről szólt.

— Kállay kilépése — válaszolta Gaal Gaszton —, amennyiben erről kormányparton kívülről képviselő véleményt mondhat, engem főként azért lep meg, mivel

azoknak a visszasszágoknak és bajoknak nagyobb része, amelyeket Kállay fölpanaszolt, éppen az ő miniszteri működéséből ered

és azon az alapon fejlődött tovább. Az ő igazságtalan adópolitikája, amelynek gazdasági és politikai következményeit évekkel ezelőtt előre megmondtam, oka elsősorban annak a nagyon keserves gazdasági helyzetnek, amelyben az ország szücsred és egyben a központi bürokrácia bültető hatalmának is, mindazon mellékjelenségekkel együtt — jutalékrendszer, stb. —, amelyek kísérik.

A mandátumról való lemondása azonban kétségtelenül rokonszenves gesztus.

Következő kérdésünk

a gazdasági miniszterium föllállítására

vonatkozik, amelyet Kállayval együtt több kormányparti képviselő is törvénytelennek tart.

— A gazdasági miniszterium föllítása két szempontból is taglalható. Ami az alkotmányjogi szempontot illeti, legalább is nagyon aggályosnak mondható.

Törvényes alátámasztása nagyon is labilis.

Ami azután a kérdés gazdasági oldalát illeti,

ZEPHIR

Fel

Fatüzelésű, légfűtéses folytonegő kályha

Tartóssága brükös! 10 éves garancia!

Fatüzelés a legköltséghaladó!

„ZEPHIR”-rel a legolcsóbb! Ideálisan tisztá és higiénikus!

10 kilogr. fűtőanyag **FÜT** **24** órára

Legnagyobb gazdaságossággal, legmagasabb hőhatással! Világabszolútum!

REKORU szén-, koksz- és fatüzelésű folytonegő kályhák. — Vegyes tüzelésű „ZEPHIR” kályhák

ELITE lakarekléshelyek

Keménytoldók óriási raktára

ARLAPOT KESZVEGEL KÜLD:

HÉBER SÁNDOR

kályha- és tüzelvénygyára, Budapest VI, Vilmos császárs-ut 39

Telefon: Automata 247-47 (Hafjós-utca sarok)

erről nehéz előre nyilatkoznia, mert hiszen egyelőre sem hatáskörét, sem föladatait nem ismerjük. Vagy lesz intézkedési jogköre az új gazdasági miniszteriumnak és ebben az esetben föltétlenül eszobítja a többi érdekelt miniszterium hatáskörét, vagy pedig nem lesz és ebben az esetben

egyszerű tanácsadó szervvé devalválódik, amelytől nagyobb gyakorlati eredményeket nem várók.

Hisz a tapasztalat mutatja — gondoljunk csak a takarékosági bizottságra, stb. —, hogy konzultatív hatáskör érdemleges eredményeket alig képes fölmutatni. Eppen ma olvasom, hogy a gazdasági miniszterium elsősorban is iparfejlesztési programot dolgoz ki. Ez alatt természetesen gyáripari fejlesztés értendő. Ha a helyzet szanalását, amikor éppen a gyáriparnak megy az országban a legjobban, ezzel és

nem a nyomorhajutott mezőgazdaság, kereskedelem és kisipar fölsegítésével

akarja biztosítani, akkor máris nagyon helytelen irányban indul meg a gazdasági miniszterium működése. Ez a program a fogyasztóknak és a többi termelőnek még fokozottabb kiszolgáltatást fogja jelenteni a gyáripar eddig is élvezett elviselhetetlen kiváltságainak és monopóliumainak, ettől pedig, amint az eddigi tapasztalatok mutatják, a külkereskedelmi mérleg javulása szempontjából sem várható semmi eredmény. A vámtörvény élebe léptetése óta ugyanis, amelynek hatása alatt kétségtelenül nagy ipari fejlődés jött létre, kereskedelmi mérlegünk nemcsak, hogy nem javult, hanem ellenkezően.

kétségbeesítésen rosszabb lett.

A Magyarországon inaurált iparfejlesztési rendszer következménye ugyanis az, hogy a behozatal nyersanyagokban, de különösen félgyártmányokban óriási mértékben megnövekedett. Ezzel szemben megfelelő gyáripari kivétel nincs, úgy, hogy jóformán egész kivételmentes ma is a mezőgazdaság szolgáltatja, a gyáripari félgyártmánybehozatal és a készváru kivétel között fömálló díszparitás egymagában sok-sok százmillióra ug és magasban fölülmulja kereskedelmi mérlegünk egész deficitjét.

Ezután megemlítjük, hogy bir szerint (amelyben A Reggel nagyon szeretne hinni)

most már a kormánypart is elérkezettnek látja az időt a közéleti tisztaság megteremtésére és ennek érdekében a eszirtőlki pártterleketlen mozgalmat óhajtanak előkészíteni.

— A közélet megtisztítását — válaszolta Gaal Gaszton — évek óta állandóan követelem. Konszolidációról beszélnék, pedig

e probléma kiméletlen megoldása nélkül igazi konszolidációt és megnugvást el képzelni sem tudok.

Ha valóban van olyan mozgalom a többségi pártban, amely a korrupciót, a protekcionizmust, a képviselői, de főleg a hivatalnoki összeférhetlenségek özönét akarja megszüntetni és ezen a téren rendet, a régi tisztességre való visszatérést akar teremteni, úgy e mozgalmat természetesen a legnagyobb örömmel üdvözölöm. Általában a mai krízishöl kivézető utat abban látom, ha sikerülne a kormánynak és parlamentnek az összes illetékes tényezők együttműködésével

megszüntetni a közteherviselés égbekiáltó igazságtalanságait,

céltudatos és az ország agrárjellegének megfelelő termelési és kereskedelmi politikával lehetővé tenni az összes foglalkozási ágak rentabilitását,

kikészülni az ország gazdasági életéből a középkorra emlékeztető privilégiumos és monopóliumos rendszert, teljes integritásában visszaállítani a közélet tisztaságát, az államélet egész vonalán urra tenni a közmorált.

Végül megkérdeztük, mi a véleménye a kormánynak arról az elhatározásáról, hogy az október 18-án összeülő képviselőház napirendjére minden más törvényjavaslatot megelőzően

a házszabályszigorítást

tüzeli ki. Gaal Gaszton így válaszolt:

— A házszabályrevízió tervéről és mértékéről részleteket nem tudok. A legnagyobb mértékben elhárított lépésnek tartanám azonban a házszabályt már eddig is túlzott szigorúnak és megkötöttségének további kiterjesztését. Amikor

minden hatalom a végrehajtóhatalom és pedig elsősorban a központi bürokrácia kezében összpontosul, amikor a parlamentben a kormány többsége és nem is egészen függetlennek nevezhető képviselőkölből álló többsége ugys annyira túlteng,

amikor az ellenzék működése a különféle politikai hatóságok birtokában levő diszkrecionális hatalmi jogok élé kiméletlen alkalmazása folytán künn az országban is túlságosan meg van bémítve, benn a parlamentben pedig már számárazónál fogva sem lehet veszedelmes a kormánnyra néve, akkor

a parlamenti nyilvános kritikának még további korlátozását az ország közletére néve katasztrófaítségnek tartom.

Ludwig Dénes

Karabéllyal föbelötte magát vasárnap egy nyugalmazott huszárkapitány

(A Reggel tudósítójától.) Budán, az Ermeleki-utca 9. számú villában Szabó Istvánné, akinek Niedermann Zsigmond nyugalmazott honvédszázados albérti garzonlakásban lakott.

Vasárnap délben a kapitányt szétronesolt koponyával holtan találta szobája pamigán.

Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre s megállapította, hogy Niedermann Zsigmond, aki a háborúban szenvedett idegbojban szenvedett, borzalmas öngyilkossággal vetett véget életének. A nyugalmazott kapitány, aki csak 38 éves volt, még szombaton busuletelet irt jóbarátjának, egy erangelikus lelkésznek, akivel közölte, hogy

idegbaja miatt

öngyilkos lesz s akit arra kért, hogy ingóságait és 500 pengő készpénzét fordítsa jótékony célra. Az öngyilkosságot az életunt valószínűleg vasárnap hajnalban követte el, amikor a házbeltek még aludtak.

Régi kedveve huszárkarabélyát térdéi közé szorította s ráhajolt a puskasőre,

ugy süttötte el a fegyvert. A lövés azonban halálát okozta. A karabélyt, az egyetlen kilőtt tölténnyel, ug találták meg térdéi között, ahogy vele az öngyilkosságot elkövette.

KÉRJE A FÜSZERKERESKEDÉS BEN

A MOST MEGJELENT,

148 RECEPTELT TARTALMAZÓ,

SZINES KÉPEKKEL ILLUSZTRÁLT

DR. OETKER-FÉLE

RECEPTKÖNYVET

ÁRA 30 FILLÉR

HA A FÜSZERESNÉL NINCS, FORDULJON KÖZVEZLEEN HOZZÁNK - DR. OETKER A. GYÁRHOZ BUDAPEST, VII. CONTI-U. 25.

— Utazás Budapest körül. Az életnek legjobb iskolája maga az élet és az élet mindenkinek fölkinálkozik, hogy merüljön el mélységeiben és tapogassa ki közvetlen szemlélet útján bajait, sebeit. Budapest polgármestere és vezérkara bejárják Budapestet és környékét, hogy megismerjék az utakat és a reformokhoz beszeressék a tapasztalatokat. Nem tudjuk, meddig tart ez az utazás Budapest körül, de bármekkora időt vesz igénybe és bármily lassu közlekedési alkalmatossággal végzi tanulmányútját a polgármester, még mindig gyorsabban ér céljához, mint a bürokrácia. Hiszen ha a bürokrácia fűntartaná a szoros kapcsolatot az étellel, a társadalommal és a meggyűlöttek százereivel, nem is lenne szükség arra, hogy a közigazgatás legfőbb tisztviselői ilyen ellenőrző szemleutakra induljanak és napok alatt végezzék el azt, amihez a bürokráciának hónapok kellenek. A lelkiismeretességnek és kötelességtudásnak demonstratív megnyilatkozása ez a körutazás. *Baross Gábor* járta be így a vasuti vonalakat, *Vass József* a gyárakat, építkezéseket, hogy közelről láthassa azokat, akiknek szociális helyzetén javítani akar. Jól tudjuk, hogy ez még nem jelenti a teljes gyógyulást, de aki beteget úgy akar gyógyítani, hogy csak az orvosi honoráriumot veszi föl, de a beteget meg se nézi, az rosszabb a kuruznál. Az adófizető polgárság gavallérosan megfizeti az ő doktorait. Joggal követelheti tehát, hogy bajait vizsgálják meg és gyorsan vegyék gyógykezelésbe mindazok, akiket címük, rangjuk, magas állásuk és fizetésük erre kötelez.

— Ma kerül az innsbrucki esküdtzék elé Tirol legvagyonosabb gazdája, aki ötévi kínzás után agyonlőtte a feleségét. Innsbruckból írja *A Reggel* tudósítója: Hétfőn tárgyalja az esküdtbíróság *Pattscheider Rudolf* bűnügyét, aki feleségét ötévi szörnyű kínzás után meggyilkolta. *Pattscheider Tirol* legvagyonosabb gazdája és az asszonyt csak azért vette feleségül, hogy a vagyonát megkaparintsa. Vadállati módon hánt vele házasságuk egész ideje alatt, összezsuzta bordáit, kitérte a fogait, úgy, hogy az asszony többet volt beteg, mint egészséges. Végül, hogy a válópör költségeit megspórolja, agyonlőtte a szerencsétlen asszonyt.

— Tunney nyomtalanul eltűnt Párisból. Párisból jelenti *A Reggel* tudósítója: *Gene Tunney* boxvilágbajnok néhány napon át Párisban tartózkodott, ahol, amint ismeretes, számos ünnepséget rendeztek tiszteletére. Tunney alig győzött eleget tenni a meghívásoknak és a bankettek is meglehetősen erőpróbára tették. Mindehhez hozzájárult a riporterek kíváncsisága, az autogramgyűjtők rohama és a népszerűséggel együttjáró sok egyéb kötelezettség. Tunney, aki barátjával, *Thornton Wilder* amerikai regényíróval volt együtt, szombaton minden előzetes bejelentés nélkül kifizette szállodái számláját és nyomtalanul eltűnt Párisból. Még az amerikai követségben sem szőtt elutazási szándékáról. Barátai meglehetősen zavarban vannak, mert nem tudják, hogy *kutassanak-e utána, vagy hagyják nyugodtan kitélvezni nehezen megszerzett inkognitóját.*

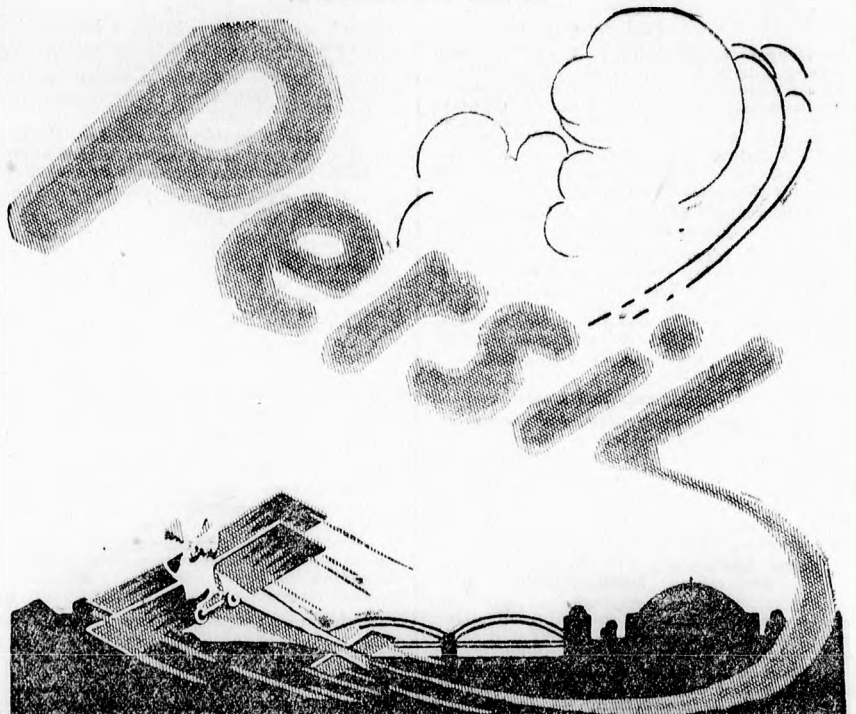
— Halálozás. Dr. *Kisfalvi Albert* Rezső fővárosi ügyvéd vasárnap reggel 73 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt erdemes és ismert tagja volt a budapesti ügyvédségnek, akinek főleg a büntető ügyi védelmi terepen voltak értékes esetei és sikerei. Dr. *Kisfalvi István* ügyvéd édesatyját, dr. *Schönfeld József* ügyvéd apósát gyászolja.

— Vasárnap három halálos családi dráma történt Berlinben. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: A vasárnapra virradó éjszaka Berlinben három családi dráma játszódott le, amelyeknek négy áldozata van. Feltételezésből történt az egyik gyilkosság: *Engel Vilmos* 47 éves postai főtitkár kisfiuk szemeláttára agyonlőtte nyolc éves fiatalabb feleségét, majd megsebesítette sógoróját is, aki az asszony segítségére sietett. A főtitkár ezután agyonlőtte magát. Családi viszálykodás közben történt a második gyilkosság: *Müller Erich* 25 éves technikus baltával támadt feleségére és amikor apósa az asszony védelmére kelt, Müller három revolverlövéllyel apósát halálosan megsebesítette. A harmadik gyilkosságot *Kuhn Frigyes* 37 éves munkás követte el, aki nemrégiben szabadult ki az elmeorvóintézetből és ittas állapotban megölte nővérét.

— Ripka és Sípőcz figyelmebel (*Level a szerkesztőhöz*). Nem tudjuk, merre jártak a főváros urai ut-főhivatalgárol szemléltükön Budán, de a *Lenke-uton* biztosan nem. (A *Lenke-uton* gyalogosan is körülmenyes a közlekedés, *Adt még autót!*) Ez az utvonál a lágymányosi Dunágot köli ösze a Sashegyvel, három kilométer hosszú, de csak a legerősebb tengelyű kocsik bírják gördélt és dágványait. A gyalogosok számára homokszalag, amely egy kis zápor után sdrtengerred edlik. (Tizenöt aláírás és teljes cím.)

— A svéd fogyasztó habfürdőnek és a sportnak köszönhetik az északi népek — dánok, svédek, norvégok — karcsúságukat. A habfürdők állandó használata testúlyukat 2-3 kilóval apaszja havonta, mert kiolvassza a faggyumirigyeket és a pórusok lélegzését megkönnyíti. Nálunk, ahol a nők és férfiak egyaránt hajlamosak a hizásra, nagy sikerre számíthat a „Svenska”.

— „Zephír”-kályhával 10 kilogramm fával fűt egy normál szobát 24 óráig. Egyedüli gyáros: *Höber Sandor*, Vilmos császári 20. és legutóbbi Államügyekért megküldi kívánatra *A Reggel* minden olvasójának.

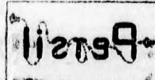

A CSODA AZ ÉGEN!

Mindenütt, ahol eddig a füstirást végző pilóták mérész mutatóvanyukkal megjelentek, az egész város ezen egyedülálló esemény hatása alatt állott. És valóban: egy 4000 méter magasságban úró repülőgéppel benyomása oly lenyűgöző, hogy a nagyvárosoknak legforgalmasabb helyein is percekre megállott a forgalom és minden szem figyelmével kísérte ezen mérész mutatóvanyt. Mint egy kis vércse, úgy röpköd a pilóta géppel ide és oda és mintha egy láthatatlan kéz vezérelte volna az égen a 100 km² területen látható szór.

„PERSIL”

Természetes, hogy ily nehéz tollal, mint amilyen egy repülőgép, az írás nem csekély dolog. A pilóta, hogy a szó a földről olvasható legyen, az túlbőrtásban repül végig (lásd az alatti ábrát), mely műveletet hónapokon keresztül először kétképpárral a földön gyakorolja, hogy hosszszokjon ahhoz az érzéshez, szavakat fordítva írni. Az írásnál a pilóta kb. 4000 méter magasságban repül, oly magasságban, melyben a hidegről vaog amikor bennünket a hóga a földön kőzőz. A füstnek lühecsitást emelőkkel szabályozza. A füst, mely borászto gyorsan fejlődik, a repülőgép hátul dramik ki, másodpercenként kb. 8000 m³. Ezen mennyiség szükséges, hogy az írás a repülőgép nagy sebessége mellett látható legyen és hogy a betűket a kéző nagyságban le lehessen írni. A repülőgép átlagos sebessége 150-170 km, időreputáitól azonban meghaladja a 200 km-t. A egyesített magassága 1500 méter, a kisbetűké 1000 méter. Az egész Persilírás hossza 7-8000 méter.

MOSÁSHOZ
CSAKIS

Persil¹

VÉGY!
Kezelésében pontos légy.

1. **Ágyalid meg a mosáshoz szánt vizet!**
Mielőtt az oldatot elkészítéd, légy egy maréknyi Henna bázisadát és mosósziltát a hideg vízbe töltsd ki kálbába!

2. **A szükséges mennyiség PERSIL-ot oldj fel!**
hideg vízben folyton keverve, egy megfelelő edényben.

3. **Ezt az oldatot forráz a hideg vízzel telt kálbába.**
(Egy csomag PERSIL elegendő 25-30 liter vízhez.)

4. **A szennyes ruhát helyezd lerán a hideg oldattal telt kálbába**
és lassú tűző, időnként megkeverve, kb. 1/2 óra hosszat hagyd forni.

5. **Lehűlés után öblítsd ki a ruhát**
előbb jó meleg, majd hideg vízben, míg az 80°C-ot követően egészen tiszta marad.

Használja azonban a PERSIL-t mindenesetre, bármily egyéb szappan, vagy szappanpor hozzáadása nélkül!

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit kritizál ma reggel.

— Ami azt illeti: téma van éppen elég. A hét három premierje: az excentrikus témájú „Csókok koldusa” a Bel- és a kis „Lulu” a Fővárosban, aztán — még a hét elején — az új Nagy Endre-premier...

— Go on boy!

— All right: tehát a Birabeau—Duvernois-darab, amelynek ugyancsak elvették a port, a dráma érebevált tőrécenyekre való hivatkozással. Atutalják a patologia hatáskörébe, amint ez mostanában oly divatos. Vagyis: nálunk kezdik előírni, nemcsak honi, de most már külföldi szerzők is, hogy az írók témáikat mely körből merítsék és amennyiben akadnának rebbelisek, akik a szerelmi háromság límonadéján kívül más, tüzesebb, alkoholtartalmu italokkal is mernék kínálgatni a nézőteret — kiáltunk percát-ot reá. Nem addig van, messieurs! Fájdalom! Az iró szuverén az alkotás egész folyamatát alatt, annak minden vonatkozásában, az ílet és az ötlet első mámoros pillanatától a befejezés utolsó, józan momentumig és irodalmi térer meg Amerikában sincs prohibíció! Hogy a dráma csak ott lehet-segés, ahol, ha a hős másképen viselkedne, a dráma elmaradna és éppen mert nem viselkedik másképen: robban ki a drámai összehúzó-zés?! Hiszen Fradelin Marcel birabeau-i jel-leme minden további eszelekmény nélkül, már az első felvonás végén is, a legvézőbb, a leg-meztelvebb — nem is dráma —, hanem való-sággal tragédia —, ha ez antik műfajban kissé modern is! A jelenet, amikor a „csókok kol-dusa” a férfiak társadalmából való számkive-tettségenél tudatában, dobogó szívre meg ny-meg nem történt és soha meg nem történet-hel kalandot mesél el az öcsésének és végül az el-képzelt kaland legforróbb pillanatában köny-nyes arcát a párnába temeti... bocsanat, ez a felvonás és ez a felvonás vég több érdeklődés-re tarthat számot a továbbiakban. Nem ez a baj! Nem a patologia körül van a hiba! De a té-mával járó vizsgálat és gyakran deprimáló atmoszférában, abban az ómos sötéttségben, amelybe csak néha világitanak belé a férfiat-lan férfi egészen rendes, mondhatnám, normá-lis férjhez méltó feltékonysági rohamai! Ez pedig geniális, örökkévaló: a férfi férfi marad, ha az ezt igazoló ismertetőjelek hiányoznak is...

— Ki az eunuch?

— Toronyi. Emlékeznék még a Marusjára? Letargikus maga elé mercedésit a színpadon nem szeretem, ebben a szerepben sem. Anél-kül is éppen elég csöndes, nyugalma azé a ten-geré, amelyet „mare morto”-nak neveznek a déli tengerek hajótsái. A mare morto nyugalma nyugtalanító, dermesztő, deprimáló. Letargia

helyett hangos kétségbeesés állott volna jobban neki, konvolvív kitérősek sorozata, fejfel a fal-nak való nekirohadás, nem az a csüggeteg, elmebajos tekintet, amelyetől idegesen néznék az ajtók felé. Annál edesebb, tisztább, partnere: Makay Marguerite. „Marguerite”: szánde-kosan, mert a darabban francia lett, könnyű, át-tetsző, légius szerelmi, mint a két Goncourt életfentartontareu regényhősöit, Dely jó. Su-gár maszkjában tulok az érlelmesedés és Székely Gizi is mentes a legkisebb illuziótól is. De kitűnő, igazán az: Hajnal, egyszerű, minden pöz nélkül való s örültünk Várnainak is. Gózon pedig... a darab s az előadás egyetlen mosolya. Gyöngyössy Erzsé: c'a va... A darabot egyébként a főpróba szellemes gyilkosai siettek elnevezni — az aszbesztnadrágnak!

— Römök! És hogy tetszett a petite Lulu?

— Oh! Nagy szavak, megélem, fölöslegések. A franciából átfordított operettek, precizeben: a magyarul játszott francia operettek előadása közben hosszú idő óta amugy is az az impresszióm, hogy a többnyira visszaadhatatlan szöveg csak ürügy vagy alkalom néhány kitűnő tánc- és énekészim előadására. A „Lulu” eredeti szövege a Párisban tolongó ameri-kaiakat és angolokat figurázza ki, francia szí-nészei ennek megfelelően amerikaias akcentus-sal beszéltek franciául a színpadon. De hol van Pesten amerikai invázió? Sainos, a vissza-zarandoklatok egyelőre még nem változtatják meg városunk profilját. Hogy lehessen tehát őket kifigurázni? Kellott tehát írni egy nor-mál, az obligát bonyodalmaktól hemzse-gő operettszöveget, amely a színház éleslátását dícsérolően a főpróbatól a premierig igen lénye-gesen s erősen a darab javára megrövidült. Ezt a szöveget Stella Adorján írta, aki kez-d lassan nélkülözhetetlenné válni azokban a színházakban, amelyek a könnyű muzsát kultí-válják. Ötletességének, kedvességének a meg-hamisított s most már szerencsére meg is rö-vidített magyar szöveg igen sokat — mindent köszönhet. Ami pedig a zenét illeti, arról csak elragadtatással nyilatkozhatom. A legpikán-sabb francia muzsika, amely megállapítás elsősorban nem is M. George van Paris, hanem Tamássy Pál betétszámaira vonatkozik. „Jó lesz” és „Amerika” című dalát rövidesen éne-kelni fogják...

— Lulu?

— Az aranyos, kicsit trampli, kövérkés Christiane D'Or-nak, Páris kedvencének sze-repét nálunk Fejes Teri játszotta. A nádszál-karsus, fúss, hipermodern erotikát pernetező kis színésznő, aki mindnyájunk szemeláltára nőtt nagy fiúvá, anélkül, hogy 45 kilónál egy dekával is több lenne évek óta, igen szeren-cés és attrakciójája a darabnak. Az „enfant ter-

rible”-figura, amit Luluból csinál, inkább való-ugyan egy lednyecvélő intézet szigorú vas-réssei, sőt kifalati közé, mint egy háló- és ho-telszobáktól hemzse-gő frival francia operettbe, de harmadik felvonásbeli kupléja a tehetse-gnek, bájnák és — humornak is moét-chandond gyöngyöző itala. Láttuk: még Medgyaszay Vilma is önfeládan élvezte kis partnernőjét a színpadon...

— No és Ő?

— Klasszikus. Hódító értéke az előadásnak, Tüntető tpusál fogadták, minden számát bol-dogan megismételtették.

— És az új crack: Neményi Lili?

— Ezüstösen csilingelő hangja van, kellemes színésznő is, de mintha egy kis vervre volna még szüksége. Kicsit mintha álmos lett volna, nem? De dekoratív és megnyerő modoru, semmi okom föltételezni, hogy nem lesz na-gyobb sikere is. Legutóbb is olyan, mint aminőkről a kolozsváriak beszélnek. Szokolay nem bír a lábaival, amelyek már régen nem engedelmeskednek ennek a par excellence tánc-os színésznőnek: kalímpálnak a levegőben, mintha cermászatlan rángatnák őket. Pedig plectánócaban valószínűtlenül szép is tudott lenni! Nyugodtabban, nőesebben, pányinka... Gábor Maro nem tetszett, a jó Radó Radót jáltssa. Kabos kitűnő volt (nem közönyös kissé az ügy iránt? Na! Kezet a szívre!), kifogástal-an a Dénes Gyuri figurája, végül jó, mint min-dig és mulatságos volt Sarkadi...

— A darab legjobb viccét hamar!

— Medgyaszay elmondja férjéről, hogy sze-gény „Jam bácsi” gyermekágyi lázban halt meg. „Hogy-hogy gyermekágyi lázban!” — kér-dezi Kabos. „Hát mikor a kis Bobot világra hoztam, akkor nagyon ideges voltam, Jam bácsi, boldogult férjem bejött a szobába, fog-tam magamat és letörtém.” Így halt meg gyer-mekágyi lázban...

— Hm. S mi viccét hallott a Teréz-köruton? — Oh, senygeteg, természetesen. Az új mű-sor egén azonban a szokottnál is fényesebben ragyog a friss, kiphent és csillagó Nagy Endre-i konferánsz, amely — oh, prózai ha-sonlat — malterként tartja össze a program épületét. Mintha nagyobb kedvel kezdéne el valahogy az új szezon, mint ahogy a régít be-fejezte. Nem csodálatos?

— De...

— Salamonnak (nagyobb pártja van Pesten, mint Kállaynak) akad két jó tréfája, az egyik remekül indul, a végén azonban a poén nem durran tulságos nyágot. Gárdonyi mint ven-dég, végül a tulságosan beharangozott Salo-mon—Radó-párbeszéd az északsarki jégtáblán... Hát, istenem. Na, azért jó! Csak... Vízszent utána rögtön vége van az előadásnak. Az is valami... Kitiűnő a két most érettegizett fiatal ember kis operettje. Nevük: Erdősi László és Kelen László. Lesz belőlük valami! Ugyancz áll a színház fiatal szöke dízőzére, a kis Palotay Erzsire is...

— Mi újság a Magyarban, a Vigben?

— A Magyarban ezen a héten hatszor van műsoron a „szoknya”. Képzlj: nem égett le, egész héten jó házai voltak, még a kánikulá-ban is. A Vigben? „A farkast” próbálják, Gombaszögi Frida legemlékezetesebb sikerül szerepét.

— Na és az előkészületek?

— A Nemzetiben az új „Cyrano” és új „Velen-cei kalmár”-előadás, Cyrano szerepében Odry-val, Shylock szerepében Csorost Gyulával. A Magyarban a „Danton”, a Belvárosban a „Jolly Joker”, a Városban e héten három Anne Roselle-előadás: ma az „Aida”, szerdán a „Tosca” s pénteken a „Pillangóhisasszony” Gyenge Annussal a címszerepekben. És a

Kedd, szerda, péntek, szombat, vasárnap	Hétfő, csütörtök
Az égő szoknya	Hotel Imperial
EGYED ZOLTÁN nagysikerű színműve	BIRÓ LAJOS világhírű darabja
Magyar Színház	

Belvárosi Színház	A csókok koldusa	Minden este
--------------------------	-------------------------	--------------------

„Mary Dugan bűnpöre”

a Vigszínházban

Legjobb mulatság, muzsika, tánc

LULU

Fővárosi Operettszínház

Salamon és Radó a jégtáblán

IRTA NÓTI KÁROLY

Teréz-köruti Színpadon

Király-Színház bemutatója Billerrel, Orosz Vilával, Bársony Rózsival, szóval az új garnitúrával... Biller a következőket mondja új szerepéről:

— A szerep egészen olyan, mint én vagyok, tiszta burleszk. Természetesen megint kitaláltam a szerep részére egy új billerládát, mint a 'bubus' meg az 'aj, aj' volt, hogy mit, azt persze nem mondok meg. Van a darabban egy számom, amelyben ugyanarra a zenére két táncot táncolok, mégpedig egy tomboló amerikai szleppet s egy legfinomabb valcert, egy nagyon csinos és ügyes orosz parkettáncossal, — Alexandernak hívják. Meglepetés: örülten trémozok! A publikum már nagyon régen látott engem igazán Billernek, nagyon fontos tehát, hogy nagy sikerem legyen. Vigyázat: nem műltreml!

— Valamit hallottunk Orosz k. a. párisi kalandjairól...

— Nem éppen úgy történt a dolog. Azt mondanom sem kell, remélem, hogy Orosz Vilma ez esetben igazán a kánikula áldozata, Párisban ugyanis még a pestinél is elvisehetőlenebb volt a hőség és magam is csak természetesnek taládom, hogy a temperamentumos ifju művész, aki különben saját bevallása szerint egyedül nem bírja a melegt, — a szállodai szobában annyira negligésbe helyezte magát, amennyire csak lehetett. A baj ott volt, hogy a szemben levő ház ugyanazon emeleten egy kispap-kezelőtételt volt s a kispapok, mi türes, tagadás, lerohantak a szemben levő látszerszékhez guikerekért. Pedig Párisban, ahol a „le nu” a jelző, igazán nem kis dolog e téren föltűnést kelteni...

— Egyéb külföldi hír?

— Van. Lészay Kató, a Városi Színház kis szöke szubrettjét leszerződöttette az itt járt Préger-társulat, ma este már utazik is Drezdába, első föllépése a Terézban lesz, Fritzi Massarycal, a Biller szerepét fogja játszani. A másik hír a Király-Színház volt girl-kapitányáról, a kis fitos Mecséry Iliről szól, aki most debütált Berlinben a „Prinzessin Olala” című filmben s hamvas székesége, izenmyolcéves, kékszemű ifjusága máris nagyon biztalan érvényesül. Végül elutaztak Berlinbe Bársony Pistáké is, jókedvűen, tele reménységgel s teljes német szereptudással. Mint a „golddig-gr”-ek, úgy ültek föl a berlini gyorsra, csillogott a szemük mint a gyerekeknek. Igazán sok szerencsét nekik... Egy newyorki hír: Várady Rózi gondokaművész négyházt kapott a Fehér Háza...

— És a desszert?

— Van. Ama híres pesti bárócsalád, amelynek egyik tagja az utóbbi hónapokban oly életken foglalkoztatja a nyilvánosságot, egy má-

sik tagja révén beszélte most magáról — ez-attal inkább a szalonokban, mint a fórumon. A báró, aki neves művész, hónapok óta nem láthatók nagyszerű, guvernementális család-ból származó neje társaságában. Sokat tárgyalták e rejtélyt, amely most e sorok révén egyszerre megoldódik: a báróné huzamosabb

idő óta Párisban él, ahol egyelőre két amerikai kérés között ingadozik, de el van rá határozva, hogy az egyikhez okvetlenül hozzá megy. Gyermekük idehaza vannak Magyarországon, a báró családjának birtokán és így a válságnak tragikus akadálya valószínűleg nem is lesznek...

A kispolgári Lear! és a bubifrizurás Cordéliát akartam életrekelteni...

— mondja Zsolt Béla, aki háromfélvonasos életképet írt a mai pesti polgárról

(A Reggel tudósítójától.) A mai Pest, a mai pesti lélek egyik legerdekesebb lírai kifejezője Zsolt Béla, új területre csapott: háromfélvonasos életképet írt egy pesti családról. Zsolt most fejezte be színdarabját, amelyről — legerdekesebb lesz, ha ő maga beszél.

— Most készültom el háromfélvonasos életképpemmel — mondja Zsolt Béla A Reggelnél —, amelyről, bevallom, számomra a legesodálatosabb, hogy elkészült. Sokféle tervem között mindig az utolsó el-ában szerepelt a darabítás, mert sörényű módon el-képesztett és visszarésztelt a részvétel, amellyel a magyar színpadi írók az utolsó évtizedben ezt a nehéz és bonyolult instrumentumot kezelték. Sem a témában, sem a dialektikában, sem a drámaságról és színpadszerűségről megnyilatkozó fölfogásban nem hasonlítok ahhoz a darabtipushoz, amely a két fordulatot óta

a saját rettenetes drámai élet magyar és európai embernek

oly sok könnyed és ártatlan órást szerzett. Hogy félre ne értsenek, előre kell bocsátanom: nem írtam véres, elszörnyező tragédiát. A kispolgár, precízben a nagyvárosi, még precízben

a pesti kispolgár bukását

akartam megmutatni egy Murányi-utcai droguista családi történetének lármás, könnyes és kacagató ügyvennyolcórájában. Ez a pesti kispolgár a legkegyetlenebbül, legdognatikusabban emberséges és erkölcsös lény — és ahogy a régi jó poetika elő-írja — összeütkezésbe kerül a társadalmi és erkölcsi renddel. Am azért kispolgár, hogy a bukása ne legyen égbekiáltó, hanem

kicsinyesen, groteszken, komikusan esett-hotló.

Nem hal meg, csak negyvenyolc órára becsukják és az alatt a boltját, a lakását, a zongoráját és a lányát — az egész birtokomat hagyományával és hatalmi jelvényeivel együtt elhódítja tőle a környeztetben tappangó életrelvalón korszerű tiszteltelenség. Negyvenyolc óra alatt kicsinyben ösz-

szomlik egész társadalmi osztály és egy egész ala-csényrendű, lompos, de mélabusban szimpatikus erkölcsi és esztétikai fogalomkörre.

A kispolgári Lear-t

akartam életre kelteni — háborúk helyett a mellék-utcai boltok véres konkurenciáját, városégek helyett a rendőrségi őrizetet és a vizsgálati bírót végzést, áruló-hadvezérek helyett a konkurencsi vásárló apóst s a hamisírtatya ügynök szerelmén és a mon-dén öspines kutya ellenére is derek

bubifrizurás Cordéliát.

S mindezeket túl a nagy pályaudvarok környéken szétszóruló mellékutak házáinak tüzfalai közé szor-ult háromszobás-konyhas sorsok tragikomikus ver-gődését az utrakodó erkölcs malomkövei: a kapitaliz-mus és a proletariátus, a múlt és a jövő között.

— Színeszerek csak utólag gondoltam. Két szere-pet szeretnék látni két nagyszerű magyar színész kezében: a kispolgári Lear-t Hegedüs Gyulában és egy öreg, fürhetetlen vitalitású pesti kávéházi nagygyapót Rátkai Mártonban.

Ninensenek szerepek,

ensemble-darab, tehát minden szerep egyformán fontos. De ez a két szerep máris hus és tér szá-momra, ha erre a két esodaltos művészre gondolk.

A darabot a Magyar Színház december végén mutatja be.

Tízezer pengőbe kerül az Erdélyi-ügy osztrák tanuinak kihallgatása a pesti főtárgyaláson

(A Reggel tudósítójától.) Néhány hét múlva bírál elé áll Erdélyi Béla. A büntetőtörvény-nyék Schall-tanácsa

több mint száz magyar tanun fölül huszonöt ausztriai lakost is megidézi a főtárgyalásra.

Az osztrák ktanuk legnagyobb része millstatti lakos és a büntetőtörvényssék már megkapta a fölhatalmazást arra, hogy

az osztrák tanuk kihallgatásának költsé-geire 10.000 pengőt irányozzon elő.

Erre a jókora összegre azért van szükség, mert a magyar államnak kell födöznie a huszonöt ausztriai tanu minden utazási és itartároz-dási költségét. Intézkedés történt arra vonat-kozáan is, hogy az Ausztriából megideezett tan-uk még lakóhelyükön identázásuk előtt meg-nyojak a nekik számt összeget, hogy akadály-talanul jelenhessenek meg a főtárgyaláson.

Égész Budapest

ANDREU-RIVELS

és

GIPSY RHOUMA-JÉ

ragyogó sikeréről beszél

Minden este a

ROYAL ORFEUM

nagy revüjében

Vasárnap délután a teljes esti családi műsor

Olesó helyárak!

Esti előadás kezdete... 8 órakor
Délutáni előadás kezdete ¼4 órakor

Telefon: J. 421-68

Király Színház

Pénteken, szeptember 21-én
először

DUSZIPAJTÁS!

Főszereplők: Biller Irén, Vaály Ilona, Orosz Vilma, Bársony Rózi, Lázár Mária, H. Balla Mariska, Sziklay József, Dénes Oszkár, Boross Géza, Solthy György, Feleki Camill

Nagyszerű darab, kiténő előadásban!

EISEMANN MIHÁLY ÉS KALMÁR TIBOR

A DUNACORSO-BARBAN • TÁNC

HONTHY HANNA

még négyszer lép föl

A régi nyár

ragyogó szerepében. Kedd, esütörtök, szombat, vasárnap
Legdrágább hely 6 pengő

Városi Színház

A legnagyobb színházi szenzáció
az Andrassy-uti Színház műsora
Rott - Békeffi - Pelikán

LOVAS-^{féle}államtag ZENEISKOLA
eng. m. Budapest, Nagymező u. 8.
XXVIII. tanév. Beiratás délelött 11-1-ig és 3-6-ig.

Evi tandíj 120-140 és 180 P. Szegénysoru tehetéségek növendékeknek föl és egész tandíjmentesség. Tel.: Aut. 205-01

Vasárnap elvonult az országos eső, amelyet a légköri zavarok miatt nem jelzett előre a Meteorológiai Intézet

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az ország legnagyobb részében már megszűnt a szombatot megindító esőzés, mely nagy-mértékű volt, noha a Meteorológiai Intézet nem jelezte az országos esőt.

Az ntóbbi időben a meteorológiai jelentések egyre pontosabbak lettek és a közönség hozzá szokott, hogy figyelemmel kísérje és programjában irányítónak tekintse a naponként kétszer is kiadott időprognózisokat, ezért ország-szerte feltűntést kellett a Meteorológiai Intézet jelentésének ez a ritkán előforduló hiánya, annál is inkább, mert a Dunántúl

hatalmas esők

éltették föl az egész nyáron át tartó szárazságot. Legkiadósabb Kaposvár vidékén és a Balaton déli partjain volt az eső, ahol 41 milliméteres esapadékok mértek. Keszthelyen 31, Sopronban 24, Szombathelyen 23 milliméter volt az eső. Budapesten 9 milliméter esapadékok mérte a Meteorológiai Intézet és csak Szegetdet került el az eső: az Alföld fővárosában mindössze 3 milliméternyi eső esett. A vasárnap érkezett jelentések szerint

egész Európában kitartóan derült idő uralkodik,

csak Ausztriából és Jugoszláviából jelentettek a magyarországihoz hasonló esőzéseket. A téves prognózisról *Wieland Friques*, a Meteorológiai Intézet prognózisosztályának helyettes vezetője vasárnap a következő magyarázatot adta *A Reggel*-nek:

— A Meteorológiai Intézet szombat déli jelentése az esőzésekről azért nem emlékezett meg,

mert szombatn a légköri zavarok miatt sem az intézet, sem a főpostai rádióállomása nem tudta venni az olasz meteorológiai sürgönyöket

és így a Földközi-tengeri alacsony légnyomásnak erősebb kifejlődésére való törekvésére a reggel 7 órai adatok alapján megrajzolt időjárás térkép nem nyugított nyomatékos lámpontot. Közép-Ország fölé volt ugyan egy kis süllyedési terület, de egyrészt esékély volt, másrészt a lengyelországi adatok hiánya miatt erre nem lehetett támaszkodni. Ennek-folyva a megévő adatok alapján bár esőre volt kilátás, mégsem lehetett nagyobb esapadékokat jósolni. A szombat este 7 órai adatokból megrajzolt térkép aztán

magyarázatát adja a megindult esőzésnek.

A Földközi-tengeri alacsonyabb légnyomásu területnek Magyarország fölött másodlagos képződménye támadt, azaz nálunk is erősebben süllyedt a légnyomás. Az ezzel kapcsolatos fölszálló légáramlás idézte elő az erősebb lecsapódást. Vasárnap reggel is az északi magas és a déli alacsonyabb légnyomás küzdelme jellemzte csak az időjárás helyzetét. Korzika táján most is megvan a már napok óta észlelt-hez kis depresszió, a tegnapi Magyarország fölött észlelt másodlagos képződménye pedig Románia felé húzódtott. Ez a légnyomási eloszlás észak-északkeleti légáramlásnak kedvez, amely a barométer irányzata szerint állandósulhat, feltéve, hogy Közép-Európában és Kelet felé is a légnyomás tovább fog emelkedni. Ebben az esetben

az idő főleg éjjel hűvös lesz, nappal azonban a felhőzet csökkenésével arányosan a besugárzás folytán föl fog melegedni.

Nem lehetetlen, hogy a déli depresszió nálunk ismét a légnyomás süllyedését fogja előidézni, amint az most már két ízben történt. Ezt a föltévést támogatja az is, hogy Újvidéken vasárnap már esett az eső. Ennek-folyva lehetséges, hogy főleg az ország déli részei újabb esőt fognak kapni.

kormányzatot is a legrosszabbul szolgálja hi. Hiszen a tőzsde előjárónak és a tőzsdetanácsnak tehetetlensége, ez a romlásban való apati-kus megnyugvás már-már

defetizmusnak

látszik... A kormány végre elhatározta magát, hogy rekonstruálja egész gazdasági politikánkat. Új gazdasági miniszter van, új pénzügyminiszter, a Pénzügyi Központ újra is friss, de kipróbált erő került. Várjuk, hogyan fogják a tőzsdét értékelni! Hiszen teljes tehetetlenség, hogy ne foglalkozzanak vele érdemben, mint a gazdasági életnek kifelé való legerősebb fokmérőjével.

A tőzsde válságban van! Gurul a lejtőn!

Vajon megállíjják-e, vagy megvárják, amíg végkép lezúlik és menthetetlenül az ebek harmadadára kerül? Várjuk a régi és új emberek megmozdulását! (I)

× A „Magyar Közgazdaság” szeptemberi száma komoly közgazdasági tanulmányokat közöl a mezőgazdaság nemzetközi kapcsolatairól és hazai szertelepek értékesítéséről. A folyóiratot *Neubaus Ferenc* szerkeszti, sok tudással és körültekintéssel.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!

Underwood IROGEP

GEREBEN BELA ANDRASSY-UT 1

KÖZGAZDASÁG

A pesti tőzsde gurul a lejtőn

(A Reggel tudósítójától.) Sivárabb, szomorúbb, kiábrándítóbb piacot, mint amintő hónapok óta a budapesti értéktőzsde reprezentál, aligha találunk még egy európai nagyvárosban. A tőzsdén mutatók

esendélet

kétségtelenül mélyíti azt a csüggedt hangulatot, amely az országot gazdasági vonatkozásokban megüli. Sehol egy eszelekedet, sehol fantázia, sehol rugalmasság vagy bizakodás, mintha az értéktőzsde teljesen vezeték nélküli állna. A forgalom megállt. A lendület és a stílus elbuktak, a méretek, az üzletek devalválódtak. Nem is szólna ezernyi tőzsdetárg, ezernyi adófizető egzisztencia nyomorúságáról, sehonnan egy biztató szó, sehonnan egy reménytelítő gesztus. A részvényes érdekeinek megvédésére szolgáló lecsökkentebb, legártatlanabb akciók sem látnak. Frázisok és pepecselés; aléltás és elhagyatottság.

holt vizeken veszteglő, kormányos nélküli, kiszáradt, rozoga hajó lett a pesti tőzsde.

Igy azután nincs esodálkozni való azon, hogy a tőzsdén keresztül semmi jó hangulatkeltés nem villanogza föl a közönyössé vált külföldet. Meddig tart ez a katasztrofális helyzet? Még meddig? Néhány év előtt büszkén vallottunk, hogy a budapesti tőzsde függetlenítette magát a bécsi től. Olesőbbá akartuk tenni a föltételeket, hogy a külföldi ügyfelek üzletkötekeit megkönnyítsük. Hol látják azonban a részvényesek a piac védelmére, az üzletek megindítására szolgáló akciókat? Értsük meg végre, nemcsak a külföldről, nemcsak a lerongyoló tőzsdéről van most már szó, hanem a nemzeti vagyon jelentékeny részéről, amely amny keresves család után még mindig értékpapirokban, most már valóban többé-kevésbé kitűnő vállalatok részvényeiben fekszik. Kik állnak az értéktőzsde ellen? Ha alszanak ezek az urak, nem a babérjaikon alszanak.

Mit tettek a tőzsde keresetének, tekintélyének, jelentőségének, külföldi hírnevének és a kiszolgáltatói részvényes védelmének érdekében?

Valljuk be, ma már nem meggazdagodási, de nem is megélhetési alap a budapesti tőzsde tagjának lenni. A helyzet ma az, hogy ez a mindig lojális és hajbökölő tőzsde a pénzügyi

Musica ri Royal-épület VII, Erzsébet-körút 49

Angol szerkezetű zongorák és pianinók árban és kivételben paratlanok!
Grotrian - Steinweg vezérképviselője
Javitás Kölcsönzés Hangolás

MAGÁNKIADÁSU, csak gyűjtők részére készült könyvekről ismertetőt küld megfelelő portó ellenében: **Dr. Benedek Margit, Temesvári út, Bárány-utca 13**

ZÁLOGCÉDULÁKAT briliáns-ékszereket és bárkinél drágábban vesz **Székely Emil** Király-utca 51. (Terés-templommal szemben.) Telefon

Dr. KAJDACSY szakorvos, rendel: 10-4 és 7-8 ig férfi- és női betegeknek VII, József-körút 2. szám

Veszünk, eladunk és művésziesen javítunk keleti szőnyegeket és antik bútort. „Antikari” Rt (Sternberg Z. J.) Dob-utca 31. sz. Kuzinoy-utca sarkán. Telefon: J. 463-63

CARDÓ BUTOR BUDAPEST IV, GERLÓCZY-U. 43. RÁDÓY-RÖRÜTI SARKON. **RÉSZLETOSZTÁLY**

SAKORVOSI rendelő vér- és nyombeteg részére **EZÜST SALVARSÁN OLTÁS** Rendelés egész nap, Bakóci-út 32, I. e. l., Rókussal szemben

FRANKFURTI ÓSZIVÁSÁR
1928 szept. 30—okt. 3 Általános mintavásár Gépkiallítás
1928 szept. 29—okt. 9 Nemzetközi ételmiszer-kiallítás
1928 október 8 A frankfurti tőzsde nemzetközi gabonakereskedelmi napja
30% meneti díjkezdmény szeptember 25—október 15 időtartamra az összes magyarországi vasútállomásokról Frankfurt a/M-ba és vissza
Ingen be- és átutazási vizumok

HM

Felvilágosítást, prospektusokat, vásárlás-szolgálatok elvégzését a vásárlók képviselője: **Aczél Gyula**, Budapest, VII, Rakóczi-út 32. szám. Telefon: József 413—40 közvetlen

A fiatalság előretör az egész világon és eljutott már a Népszövetség puritán tanácstermébe

La jeunesse est en marche...

Genf, szeptember 14.

(A Reggel kiküldött tudósítójától). A Basel és Milánó között robbogó gyorsvonat „dining car”-jában a velem szemben ülő elegáns hölgy a délutáni tea után föllépett a helyéről, a világ legtermészetesebb, legnyugodtabb mozdulataival lehajolt, fölemelte berakott rövid scy-lencsmoknyáját és megigazította a harisnya-kötője kinyílt csattját. Ezre se vette, hogy a luxusvonat idősebb, kiszélesített dómái rosszaló és haragos pillantások nyíllait röptik feléje. Megigazította a csattot, kiegyenesedett, tisztá, becsülettel szemmel körülnézett és ment vissza a fülkéjébe. Ez a gyorsvonat a világ egyik legdrágább és legelegánsabb vonata, a világ legválogatottabb, legfinomabb közönsége szokott rajta utazni, mégis az ifju hölgy kétségtelenül merész mozdulata csak az idősebb és elmaradottabb dámadék között keltezt fűtűnést. Az urak, bár némileg érdekelték őket a jelenet, tulságosan nem vettek róla tudomást.

*

— „Que voulez vous? — mondotta nekem, egy nem éppen fiatal hölgy a Népszövetség nagy előcsarnokában. Elismerem, hogy egy nemzedékkel előbb elképzelhetetlen lett volna, hogy ilyen helyen, ahol a világ diplomatai és államférfiai találkoznak, hogyha nem is komolyan, de mindenesetre komoly képpel tárgyalják a világ dolgait, egy ilyen palotában ilyesmi séfalkáljon!

Az ilyesmí egy ifju, sőt rendkívüli ifju léányzó volt, karosú, szőke, kékszemű, egy északi nagy njság levelezőjének a titkárnője. A szóbanforgó ifju hölgyön lenge s rövid szoknyaeska libegett, ha ugyan ezt a tenyérnyi ruhadarabot ezzel az avuló névelő illetni szabad, újatlan bluzoeska fődte testét, amelynek körvonalai bátran kirajzódtak, harisnya nem volt karcsu lábain, csak egy laposarku szandálfele, a haja egészen rövidre volt nyírva, simán hátrafésülve, a fogai között cigarettá, így lejtett végig ezen a termen, ahol a nagyvilág ad egymásnak minden év szeptemberében találkozik.

— No de viszont — folytatta Madame, aki szintén katasztrófiáisan rövid szoknyában s újatlan ruhában füstölgött mellettem — a volna. Az „ilyen fiú” viszont Procope ur pelte! Elképzelhetetlen, hogy Bismarck vagy Andrássy vagy Disraeli leült volna egy asztal mellé komoly státuszügyekről tárgyalni, ha

annál az asztalnál ilyen fiatal legény elnökölt volna. Az „ilyen fiú” viszont Procope ur volt, a finn köztársaság külügyminisztere, aki pompás kiállású, koromfekete haja, szeszemű, igen képzett, de rendkívül fiatal ember. Harmincöt éves, csak huszonötnek látszik, s mint a Népszövetség Tanácsának most soron lévő elnöke, a szeptemberi ülészakon presideál. Az ember szinte megilletődve nézi ezt a fiatal férfit, amint a Tanács asztalfőjén biztos kezével a tárgyalásokat, a két ősz államférfi, Briand és Cushman között. Mi ez?

*

— Ez, barátom, az ifjuság diadala! — felelte Madame. — Nézzen körül a Népszövetség tanácstermében, a szürkült s ősz fejek elenyésző kisebbségben vannak. És az őszhajuak között

is sürün akad koránmegöszült, de azért még fiatal, vagy legalábbis javakorbeli férfi. Antoinade, a román követ milyen szép fiatalember, bár a haja ősz, de nem öreg! Na látja, ezek a fiatal emberek bátran mutogatnák az izmaikat. Mi, asszonyok, bátrabbak vagyunk, mi hamarabb kezdünk. Tudja-e, milyen lesz a jövő évi fiúrdóruha, ami most készül a párisi atellerk rejtekében? Nem gyapjutrjúk és nem fémpikkely, nem atlasz és nem tafota, hanem halvány pasztel színű, opális árnyalatú selyemtrjúk, ami már nem is sejtet, hanem mutat! Már ez a puritán kalvinista Genf is óriási strandfürdőt épít a tisztavízi tó partjára... C' est ça! De egyet ne feledjen el, ez nem a mezietelenség, hanem az ifjuság diadala. Az ifjuság, amely sokkal ifjabb, sokkal szebb és sokkal bátrabb, mint a mi ifjuságunk volt, amelynek minde szabad, mert karcsubb, könnyebb, magasabb, mint mi voltunk. Ők szabják meg a divatot, mi csak utánuk kullogunk. Felasquez képein a piei infánsnők még ugyanazt a ruhát viselik, mint Spanyolország királynője, ma az ötvenes „donariéro” is ugy öltözik, mint a husz éves „flapper”!

Br. P. E.

MOZI

JÖN A CIRKUSZ

Jön, Jön! Már itt is van! Csüförtökön úti föl vándorponyváját az Erzsébet-körúton, a Royal-Apollóban — Chaplin „Cirkusz”-a... Ki ne hallotta volna már eddig is híret ennek a csudálatos cirkusznak, ahol a furcaságok megríkatnak, a szomorú dolgok megnevettetnek, ahol minden köklerségnek egyszerűbb böles értelme keresdik és a groteszk fölélessék belemarkolnak szívinkbe? Ez ám a cirkuszkó cirkusza, ez a Chaplin-féle esepírógó-vállalkozás, ahol ő maga csak egy megtűrt és megruglalt bohóc, de mégis a közönség legelső kedvence!

A közönség kedvence, de nem a tünderi nő, aki tarlatán szoknyákban a paripán állva lovagol. Ez a gyönyörű csillag, ez az ifju és karcsu műlovarnó, akibe a bohóc egész szívével szerelmes, ez, persze, jobban kedveli a dallás köthéancost, aki valóban elegáns és hozzávaló artista... Szegény Chaplinnek végig kell szenvednie ennek a szépséges emberpárnak nyilvánvaló szerelmét. Bizonyos, hogy nálánál senki furesábban és nevetetőbben (vagy szívet-facsaróbban?) nem szenvedett.

A boldog rivális helyébe egy napon be kell ugrania Chaplinnek. Neki kell elegánsan, frakkban és klakkban az életvezélyes köthéancost eljelenítenie. Soha megrendítőbb mutatvány, soha kegyetlenebb irónia, mint hogy a remek atléta helyébe ki kell állania a maga groteszk kis figurájával. És csakugyan magát Chaplint látjuk toronymagasságában a kötélen, amint a szédítő produkciót bejeléttesza a gépbe... Két évi tanulás eredménye ez a köthéanc, miután nem engedte, hogy a jelenetben helyettesítsék...

Minden fölöny és előny a boldog riválisé és övé lesz — Chaplin segítségével — a nő. A cirkusz továbbvonul az egybekelt szerelmesekkel, Chaplin is mehetne, ötödik keréknek, de marad. Ott ül magában utiládáján a manége helyén és összeszaggatja a csillagos papírt, a „sztárság” szimbólumát. És Chaplin lemond a diesőségről. Neki elég a tudat, hogy jót tett...

Menjünk Párisba vagy Londonba

Ott azt tapasztaljuk, hogy már senki sem takarózik dunyhával és dunyhájából mindenki nehelypaplant csinál: dunyha a szótárhó is kimirad, mert minden modern ház ma a dunyhájából egy Ideal nehelypaplant készített. Utazoznak London, Páris és mindenki küldje be dunyháját hozni, melyből egy Ideal nehelypaplant készítenk. Sándor, Ideal paplantgyár, IV. Kammermayer Károly-utca 1. (Közp. Városháza.)

A newyorki ghetto

divatos filmtéma most Amerikában s a legnagyobb gyarak versenyeznek egymással, hogy minél hatásosabban, vídám-bús történetek keretében mutassák be az Amerikába kivándorolt zsidók életét. A legsikerültebb ezek között kétségtelenül az „Universe” nagy ghettofilmje, amely egy szegény galiciai csaiád karrierjét mutatja be a felhőkareolók világában. „We Americans” a film eredeti címe s a newyorki Roxiban hat hónapig volt egyfolytában műsoron. Budapestén a Radius-mozi „Ez Amerika” cím alatt mutatja be a filmet új misorának keretében, amelynek másik attrakciója a nálunk is jól ismert operett: „Dorina és a véletlen”. Csupa finom pikantéria Fay Marbé alakítása, aki Dorina szerepében excellál Verébes Ernővel a kifünő vizjátékban, Lazarus Walter mindkét filmben elsőrangú kísérőzenét állított össze.

Szenzációs revü-műsor
PARISIEN GRILL
PÁRISI KALITKÁBAN
Külföldi attrakciók
Asztal- és páholyrendelés Telefon: 955-09

STADLER MÁRTON
Műbútorasztalos, BUDAPEST VIII. FÜTŐ-UTCA 59
Állandóan rakítáron tart modern bútorokat
Élőszíni munka — Ötös árak

ÉTTERMÜNKET

SZEPTEMBER HÓ 18-ÁN (KEDDEN)
NYITJUK

A
MŰVÉSZ-SZOBÁBAN

BRO DOL GUT

DSZKY JÁTSZIK LY TENBERG

A NEW-YORK RT
IGAZGATÓSÁGA ES SZEMÉLYZETE

RADIUS
RAMON NOVARRO
RADIUS

AUTÓ ÉS MOTOR

A magyar versenyzők több győzelmet és kitűnő helyezéseket értek el a semmeringi hegyversenyen

Abszolút győztesek: Caracciola (8.0 Mercedes), Schneeweiss (350 Harley Davidson), Winter (1000 Harley Davidson sc.)

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap rendezte meg az Osztrák Automobil Club Ausztria hegyi derbijét, a

semmeringi hegyversenyt.

25 automobil és 31 motorkerékpár nevezett a versenyre, amely a mi szempontunkból azért bírt különös fontossággal, mert a magyar extra classisnak hét tagja szerepelt az indulók között. A magyarok fényesen állottak meg helyükkel, egész sereg osztálygyőzelmet arattak és abszolút értekezésben úgy az autó-, mint motorkerékpárverseny második helyét foglalták el.

A nap legjobb idejét az olasz Caracciola futotta

(8 lit. kompr. Mercedes) 8 másodperccel javította meg saját, két évvel ezelőtt föllábitott, utvonalekordját. A verseny igazi hőse azonban gróf Zichy Tivadar volt, aki 2.3 literes Bugatti kocsijával alig két másodperccel régeze Caracciola mögött ugyancsak jóval a régi rekordon belül végzett. Hg. Esterházy Antal 2 literes Bugatti versenykocsijával kitűnő időeredményen harmadik helyre került. Kitűnő eredményt ért el a magyarok közül báró Wolfner András (Steyr), aki a sportkocsik második legjobb idejét és osztálygyőzelmet aratott. Osztálygyőztes lett Hetecs Sándor (Bugatti) és gróf Vay László (Bugatti), is. A motorkerékpárok legjobb idejét Schneeweiss futotta 350 kem-es Harley Davidson gépen, Wolfner László (Sunbeam) a nap második legjobb motorkerékpárídejével az 500 kem-es osztály győztese lett, Dr. Feledy (Norton)

ebben a kategóriában harmadik helyen végzett.

A verseny részletes eredményei:

Versenyautomobilok:

1. Caracciola (8 lit. Mercedes) 6.40:29.
2. Gróf Zichy Tivadar (2.3 Bugatti) 6.43:52.
3. Herceg Esterházy Antal (2.0 Bugatti) 6.49:06.
4. Stuck (3.0 Austro Daimler) 6.56:25.
5. Hansal (5.0 Steyr) 7.01:34.

Sportautomobilok:

1. Wenzel v. Mosau (8.0 Mercedes) 7.09:60.
2. Báró Wolfner András (5.0 Steyr) 7.30:34.
3. Hetecs Sándor (3.0 Bugatti) 7.39:13.
4. Klingerné (5.0 Steyr) 8.31:35.

Turautomobilok:

1. Wenzler (8.0 Mercedes) 7.45:19.
2. Wolfner László (5.0 Steyr) 8.14:53.
3. Dr. Schalscha (Mercedes) 9.11:26.
4. Wochnér (3.0 ADM) 9.27:06.
5. Almásy László (1.5 Steyr) 10.33:07.

Szólómotorkerékpárok:

- 175 kem. 1. gr. Boos-Waldeck (MT) 9.24:91. 2. Opauszky (MT) 9.39:14.
250. kem. 1. Schwarz (MT) 9.14:55. 2. Lloydé (OK) 9.19:68.
- 350 kem. 1. Schneeweiss (Harley-Davidson) 7.17:37. a nap legjobb motorkerékpárídejé, utvonalekord. 2. Melicher (New-Imperial) 7.51:17.
500. kem. 1. Wolfner László (Sunbeam) 7.34:37. 2. Rautsch (Douglas) 7.55:35. 3. Dr. Feledy Pál (Norton) 7.46:15.
- 750 kem. 1. Ashkenazi (New Henley) 9.01:34.

Oldalkocsik:

- 600 kem. 1. Eichler (Douglas) 8.32:73. 2. Jörgl (AJS) 8.38:34. 3. Nagy Béla (BMW) 9.11:31.
- 1000 kem. 1. Winter (Harley) 8.21:17. A nap legjobb oldalkocsídejé.

Balázs László (Sunbeam) nyerte Budapest város Ügetőpálya motorkerékpár-bajnokságát

A szombati rossz időjárás miatt elhalasztott ügetőpályaversenyt mégis megtartotta a Terézvárosi Torna Club

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra írta ki a Terézvárosi Torna Club ügetőpályai motorkerékpárversenyt, a szombaton beállott nagy eső következtében azonban a pálya annyira leromlott, hogy a tréning megtartása is életveszélyessé vált, ezért azt meg sem tartották. A rendezőség ennek következtében úgy határozott, hogy

a versenyt bizonytalan időre elhalasztja. Ezt közölték is a tréningen megjelent verseny-

zőkkel. Szombat este azonban az eső elállt, vasárnap reggelre kisütött a nap is, a pálya teljesen megszáradt, úgy, hogy délelőtt értesítették a versenyzőket, hogy a versenyt mégis megtartják. A versenyvezetőséget érte a legnagyobb meglepetés, amikorra délután 3 órakor nemcsak a versenyzők jelentek meg — egy-két kivétellel — hanem körülbelül

10.000 főnyi közönség is összegyűlt az ügetőpályán.

Pontosan 3 órakor indították el a 350 kem-es osztály előfutójának mezőnyét, amelyet Meggyesy Zoltán (Velocette) nyert meg, maga mögött hagyva a két Zamecsniket. Az oldalkocsi-verseny után — amelyet Posztobányi István (BMW) nyert — következett az 500 kem-es szólómotorkerékpár, amelyet Balázs László magyar bajnok indulása tett érdekessé. Az eredmény pillanatig sem volt kétség: Balázs az első körben az élre állt és — nem túlságosan erőlködve — biztosan nyerte kategóriáját, a nap legjobb köreit futva. A második helyért nagy küzdelmet folytatott Weber Oszkár (Méray) és Ausländer István (BMW), a küzdelemből impozáns munkával Weber került ki győztesen.

A 350-es döntő startjánál öten jelentek meg, győztes a favorit Meggyesy (Velocette) lett, 300 méterrel hagyva maga mögött Sabrnakot (Velocette). Ebben az osztályban kellett volna indulni Hild Károlynak, aki Meggyesy győzelmét kétségessé tehetné volna. Hild azonban az elhalasztás miatt nem jelent meg a versenyen. A 250 kem-es kategória startjánál a közelben

levő Pajor nélkül indították a mezőnyt, itt Erdélyi (Méray) győzött Pápay (Rado) előtt, az eredményt azonban megsemmisítették és a versenyt megismételték, de

Erdélyi ismét győzött.

Pápai a 8. körben defektust szenvedett, második Pajor Imre (New-Imperial) lett. Következett:

Budapest város ügetőpálya motorkerékpár-bajnoksága

25 kilométer távon. Nyolcan állottak starthoz, közöttük a két kategóriagyőztes: Balázs és Meggyesy. Az első kört Balázs vezeti, szorosan mögötte jön Meggyesy, akit Ausländer követ. Ez a helyzet a 17. körig változatlan, Balázs nem kockáztat, csak vezető pozícióját akarja tartani, ez nem is kerül nagy fáradságába. Meggyesy (Velocette) kisebb hengerűrtartalmu gépével kitűnő stílusban tartja második helyét, a 17. körben azonban egyik lábtartója letörik, harmadik helyre kerül és ezt a helyét — akadályozva is — végig tartani tudja. Ausländer (BMW), aki második lett, fejlődő stílusról tett tanuságát. U. B.

A verseny részletes eredményei:

Juniorverseny (Táv: 5 km.):

1. Lendenmayer Béla 4 p. 15 mp., óvás alatt!
2. Bózay László (Velocette) 4 p. 17 mp.
3. Wossala György (Motosaccho) 4 p. 19 mp.

Oldalkocsik 600 kem.-ig (Táv: 5 km.):

1. Posztobányi István (BMW) 4 p. 11 mp.
2. Petrákócsy J. (Moto-Guzzi) 4 p. 51 mp.
3. Bauer József (Ariel) 4 p. 53 mp.
4. Rostás István (Douglas) 4 p. 55 mp.

Szólómotorkerékpárok 350 kem.-ig (Táv: 10 km.):

1. Meggyesy Zoltán (Velocette) 8 p. 12 mp.
2. Sabrnák Ottó (Velocette) 8 p. 25 mp.
3. Kovács János (Velocette) 8 p. 51 mp.

Szólómotorkerékpárok 500 kem.-ig (Táv: 12 km.):

1. Balázs László (Sunbeam) 9 p. 18 mp.
2. Weber Oszkár (Méray) 9 p. 43 mp.
3. Ausländer István (BMW) 9 p. 45 mp.
4. Stieger János (Rudge).

Szólómotorkerékpárok 250 kem.-ig (Táv: 10 km.):

1. Erdélyi József (Méray) 8 p. 31 mp.
2. Pajor Imre (New-Imperial).

József kir. herceg öfensége.
 Gabriella kir. hercegnő öfensége.
 Gróf Bolza Pál, Szarvas.
 Gróf Hunyady József, Kéthely.
 Gróf Széchenyi Emil, Budapest.
 Gróf Waldeck Hubert, Tiszaroff.
 Báró Hatvány Endre, Budapest.
 Toronyi Biedermann László, Mozsgó.
 Dr. Darányi Béla, Budapest.
 Domony Mária, min. tan., a MFTR vezérig.
 Holczér László, földbirtokos, Pákoz.
 Dr. Holländer Lipót, ügyvéd, Békéscsaba.
 Kelemen Lajos, a Magyar Ruggyantaggyár vezérigazgatója.
 Dr. Kiss József, bankigazgató, Budapest.
 Láhne Henrik, építész, Budapest.
 Özv. Mezei Aladár, földbirt., Sajóörös.
 Özv. Molnár Józsefné, földbirtokos, Hort.
 Dr. Moór Artur, ügyvéd, Budapest.
 Pénzüntézet Központ, Budapest.
 Popper Zsigmond, igazgató, Budapest.
 Prónay Endre, földbirtokos, Borsodivánka.
 Rónay Testvérek Rt., Budapest.
 Rosenberg Hermann, az Union Nasic ügyvezető igazgató.
 Dr. Sebestyén Samu, a Hazai Fatermelő Rt. igazgatója, Budapest.
 Strasser és König céo, Budapest.
 Szegő István, a Fővárosi Tejüzem Rt. igazgatója, Budapest.
 Szent-Ivány Ferenc, földbirtokos, Apc.
 Toffkutaty Szentágy Gyuláné, Budapest.
 Till Antal, városi tanácsnok, Budapest.
 Weiss Sámuel, nagykeres., Szombath. stb.
 Gyári fiók:
Budapest, Liszt Ferenc-tér 9
 Telefon: Aut. 205-72

ROYAL CORD

maga a tökéletesség!

Pneumatik Árusító R.-T.
 Andrassy-ut 27, Telefon: Aut. 134-78
 Főlerakat: „Autocar” Andrassy-ut 40

Budapest város ügető motorkerékpár bajnoksága

Győztes
 Balázs László (Sunbeam)

BOSCH-mágnessel

250 kem osztály győztese Erdélyi Ferenc (Méray)

BOSCH-gyertyával és BOSCH-mágnessel

Szólómotorkerékpárok 175 km-ig (Táv: 10 km.):

1. Kiss Béla (James) 9 p. 04 mp.
2. Dolt Lajos (Puch) 9 p. 14 mp.
3. Kiss László (Puch) 9 p. 17 mp.
4. Zboray Ferenc (Puch) 9 p. 39 mp.

Budapest város Ügetőpálya motorkerékpár-bajnoksága (Táv: 25 km.):

- Bajnok: Balázs László (500 Sunbeam).
- Ausländer István (500, BMW).
- Meggyesy Zoltán (350, Velocette).

A Reggel külföldi tura-ankétja

Rohan gróf, a francia automobilklub elnöke, Dekobra, Van Dongen és más párisi hírességek elmondják A Reggel-nek, miért népszerűbb az autóturisztika a jazzbandnál és a black-bottomnál Franciaországban

Páris, szeptember 14.

(A Reggel tudósítójától.) Százkilométeres sebességgel rohog autód az aszfaltos francia országuton, amikor egyszerre csak, *nem tudni honnan és meről, fölharsan egy kemény, de udvarias hang:*

— Attention! Éles kanyarodó következnek!

Talán az égből jön a jötekonny figyelmeztetés? Nem! Három francia miniszter, Tardieu, Sarraut és Painlevé közmunkaügyi, belügy- és hadügyminiszter urak egy szép napon összeültek, hogy megbeszéljék, mit kell tenni Franciaország hatszáz ezer kilométer hosszú országúthálózatának rendjének és biztonságának megőrzésére. Hosszu ankéték következtek, és ime, itt az egyik eredmény: hatalmas hangszórókat állítanak föl a nagyforgalmu országutak mentén és ezeken

az haute parole-ükön a mozgó esendőrbrigádok jelzéseket, figyelmeztetéseket adnak le a turázók számára.

Mert itt két szempont van, az egyik, hogy a gyalogjárók testi épségét biztosítsák, a másik, hogy mindenben segítségére legyenek az autósoknak és

támogassák az autóturisztikát, amely e nyáron széduletes irammal fejlődött tovább Franciaországban.

Bátran lehet mondani, hogy az autóturisztika ma már népszerűbb, mint a jazzband és a black-bottom. Miért? — Erről mond véleményét A Reggel-nek Páris néhány híres nagysága.

Rohan gróf, a francia automobilklub elnöke:

Minden autós érzi a fölényt és az előnyt a vasúttal szemben. Akkor indul, amikor készen van, azon az úton megy, amerre akar, megáll, ha kedve tartja. Egy hüvös erdőbe, vagy egy jó kis szálloda előtt, hogy el ne felejtse a régi vidéki francia konyha nemes művészetét. Az autónak köszönhetjük, hogy

a franciák ma már ismerik saját hazájukat — sőt más országokat is.

Croisset,

a világhírű dráma- és regényíró:

— Tudja, kérem, mi a különbség a szabály és a fantázia között? Hát ez a különbség a vasut és az

autó között. Szabadság! Szabadság! — amelyet csak az autó fantasztikus rohanása alatt érez szívében az ember. És ne felejtsük:

minden autóturáknak köszönhetjük, hogy ma már mind az istenhátamögötti faluban tiszta fogadósok vannak és a fürdőszobát is ismerik.

Van Dongen,

a legmondanebb párisi festő:

— Csak azok haragszanak az autóra, akiket elgázol. Franciaországban mindenkinek kellene, hogy autója legyen: a munkásnak, hogy a gyárba menjen, a kereskedőnek, hogy üzleteit lebonyolítsa, a gyermeknek, hogy el ne késsen az iskolából és a nagymamának, hogy a dancingba járjon. Egyáltalán mindenkinek, hogy egy kis friss levegőt szívjon és a szabadban ebédelhessen. En

autóturáimon a vezetéssel együtt a földrajzot is megtanultam!

Clement Vautel

újságíró, aki egy nagy párisi napilap első oldalán naponta kirokítja a „Mon film” címen:

— Tudja, kérem, milyen jó, ha nem utatolam a vonaton utitársaimat és őt: sem utatolnak engem. Ha van heltem ötpercenként: Jaj, csak te ne késsen a csatlakozást! Ha nem veszeksem a hordárral, nem felesek az állomásfőnökkel és nem vitatkozom a kalauzzal: ez tiszta boldogság! Ha nem kell szagolgatnom azt az illatos sárgarümpét, amelyet a jó férj visz vidékre a feleségének Párisba. Ha nem élvezem a vélem utazó hölgyek öbösszanta parfümjét.

Ha nem szorít agyon az a kövér uriember, aki féljeggel utazik, de másfél helyet fogtat el.

Ha nem ragossa kékre a térdemet az a komiszköllyök — sület személyné —, aki velem szemben ül és szívet nélkül az orrát piszkálja. Ha nem hallgatom végig vadidegen emberek unalmas meséit. Tudja, milyen öröm ez! Most már érti, miért nem szeretem a vonatot és miért utazom mindig autón!

Maurice Dekobra:

— Hogy miért szeretem az autóturát? Először: nem bosszantanak azat, hogy a podajásért fizetnem kell; másodsor: magam vezetem és ez könnyebb, mintha egy pacific lokomotívtól vezetnék; harmadsor:

személyesen gázolom el a gyalogjárókat, míg a vonaton ezt a mozdonyvezetőnek kell átengednem.

A lemergi kilométerlancéet vasárnap rendezte meg a Lengyel Autóklub. Győztes Liefeldt (Austro Daimler) lett 170 kilométeres átlaggal, ami egyben lengyelországi rekord. Ugyanek Liefeldt nyerte a 20 kilométeres sikversenyt 140 km átlagsebességgel.

Megjelent a jánoshegyi verseny kiírása. Szombaton küldte szét a Magyar Atletikai Club motorososztálya a szeptember hó 30-án megtartandó jánoshegyi verseny prozocióit. A versenyen sport-, turaautomobilok, cyclearok és szülő- és oldalkocsis motorkerékpárok vehetnek részt, kizárólag amatőrök vezetésével. A kiírás külön érdekessége az, hogy szaktíva az eddigi hagyományokkal, az értékelés alapjául nem kizárólag az elért időeredményt veszik, hanem bizonyos képlet alapján fogják megállapítani az eredményeket. Nevezési zárlat szeptember 22. utónevezési határidő szeptember 25. Nevezni a MAC titkári hivatalában (Margitsziget, Sporttelep. Telefon: Aut. 204—13) lehet.

Az FTC elvesziti legjobb atlétáit,

akiket elkedvetlenít az atletikai szakosztály válsága

(A Reggel tudósítójától.) Atlétakörökben meglepetést keltett, hogy az FTC, amely nagy atlétatehetségek nevelésére volna hívatott, az idei Budapest-bajnokságokban teljesen passzív szerepet játszott. Már hetek óta suttogják, hogy az FTC atletikai szakosztályát válság fenyegeti.

A Reggel most arról értesül, hogy az FTC atletikai szakosztályában állandósult zavarok miatt a versenyzők elkedvetlenedtek.

Balázs László teljesen fölhagy az atletizálással, míg Papp György és Nagy József kilépnék a klubból.

Különösen sajnálatos a diszkoszvető Balázs elhatározása, aki hír szerint, 44 méteres formában van.

Tavaszi és nyári idényből visszamaradt, **egyes darab selyemnyakkendők 6 nk óits égi áron.**

Angol Oxford ing
2 gallérral 15.— pengő

Selyem pouplin ing
14.— pengő, komplett nagyság

SCHWARZENBERG
úrdívatüzletében

Teréz-körut 18. szám, Oktogon-tér

Autópneumatik

AUTÓFOLSZERELESEK
CITROEN-ES FORD-
ALKATRESZEK

TELEFON:
T. 221-97, 285-43

NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Nem lesznek javítási gondjai, ha Praga-autót vásárol

Elpusztíthatatlan! Üzembiztos! Olesó!
Igen kedvező fizetési föltételek

4, 6, 8 hengeres | 1, 2, 5, 6, 10, 12 tonnás

Személyautók | Teherautók

Kizárólagos képviselet:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt
Budapest V, Vilmos császár-ut 26 és 32

TTC ügetőpálya motorkerékpárversenye

Győztes

Meggyesy Zoltán (350 km-es osztály)

VELOCETTE

motorkerékpáron

Második: Sabrnák Ottó }
Harmadik: Kovács János } **VELOCETTE**

Kezdk ver-
senyének **győztese** Bozay
László **VELOCETTE**

Budapest város Ügető motorkerékpár-bajnokságában a 350 km-es VELOCETTE 500 km-es gépek mögött

HARMADIK

Vezérképviselő: Lantai Ede, IV, Magyar-utca 40. és 27. szám

VASÁRNAPI SPORT

A Ferencváros fölényes iskolajátékkal hengerelte le 1:0-ra az osztrák bajnok Admirát

és bejutott a Középeurópai Kupa döntőjébe, amelyben a harmadik Rapid—Viktória Ziskov-mérkőzés győztese lesz az ellenfele

A kitünő Rázsó remek gólya már az első féldőben eldöntötte a mérkőzés sorsát
Az osztrák bajnokságot csak a szerencse mentette meg a katasztrofális vereségtől
Sem a Rapid, sem a Viktória Ziskov nem teheti kétségessé a Ferencváros kupagyőzelmét

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futball vasárnap délután *diadalünnepet* ült: a Ferencváros második Középeurópai Kupamérkőzésén is legyőzte az Admirát és e szép győzelmevel

eldöntötte az osztrák-magyar futballhegemonia kérdését,

mégpedig — a magyar futball javára.

Huszáros rajtaütéssel kétszer egymásután legyőzte osztrák bajnokkollegáját, az Admirát

és 3:1-es gólarányával bejutott a Középeurópai Kupa döntőjébe. A gólarány nem fejezi ki a két csapat között fennálló különbséget, mert

igazán szép és jó futballt csak a Ferencváros játszott. Ma különösen jó napja volt a „franzstadtnak“ és csak néhány — egyébként nagyszerű — játékosának muló indiszpozíciója mentette meg az Admirát a katasztrofális vereségtől. A zöld-fehérek szép győzelmei után friss lánggal ég a remény tüze minden magyar sportember szívében: a nehezen bajnokságotunk már keresztülverekedte magát és

a döntőben akár a bécsi Rapiddal, akár a prágai Viktória Ziskov-val kerül is össze, előreláthatóan a magyar futball számára szerzi meg a Középeurópai Kupa értékes trofeáját.

kács I. érdemelte az oroszláncrészt. Amselcnél kevés dolga akadt, volt azonban néhány remek védése. Hungler veszedelmes játékos: néha kolosszális, néha még a legkönnyebb helyzetekben is ront.

Az Admirá csapatát nem játszik szemfényvesztő futballt, játékaiból hiányoznak a technika és taktika szépségei, inkább *guerilla-támadásokkal veszélyeztetik az ellenfél kapuját*. E stílus a Ferencvárossal szemben nem lehetett eredményes, mert a kitünő halvesor és a biztos védelem könnyűszerrel szerelte le a rajtaütésszerű támadásokat. Amellett az Admirá csatársorában is bajok voltak. *Folyton cseberelték a játékosokat*, anélkül azonban, hogy eredményesebbé tették volna a támadósort. Még aránylag Klima volt a legjobb, sok veszélyes lövést küldött Amsell kapujára. Mellette csak *Bunge* tejszett, a többiek nem mutattak meg az osztrák futball magas iskoláját. A *Schott-Koch-Kliwitsch* halvesor szürkén játszott, annál jobb volt a védelem.

Franzl, az osztrákok büszksége, esodás védéseket produkált,

a maga egyéni, bohémas stílusában. Janda és *Pozí* egyformán jól látták el földadatukat, ez volt az egyetlen csapatrészt, amely magyar ellenfeleivel fölvehette a versenyt. A játék izgalmaságából sokat elvont, hogy

az egész mérkőzést a Ferencváros nyomásztó fölénye jellemezte,

akadt 10 perc, amikor Admirá-támadás át sem jutott a félvonalon. A küzdelem ennek ellenére is *grandiózus* volt. A Ferencváros

fölényes iskolajátékkal nyugozta le publikumát

és bizonyította be, hogy ma nemcsak Magyarországnak, hanem talán az egész kontinensnek legjobb csapata.

Ferencváros—Admirá 1:0 (1:0)

Üllői-ut. — 25.000 néző. — Bíró: Barlassina

Zsufolt aréna, a nagy nemzetközi mérkőzések megszokott külsőségei fogadták a nézőt vasárnap délután az FTC Üllői-ut. pályáján. Nagy tét forgott kockán: a *Ferencvárosnak meg kellett ismételnie multheti győzelmét*, vagy legalább is döntetlent kellett kicsikarnia nagynevű ellenfeletől, hogy a Középeurópai Kupa döntőjébe jusson. A sors különös szépségre már az elődöntőben összehozta a Kupáért küzdő két legjobb csapatot és így a Ferencváros

az Admirá fálitát aratott két szép győzelme alapján a Kupa ezévi győztesének ígérkezik.

Mai játékával végleg befészkelte magát a magyar publikum szívébe. Egy szív, egy lélek ez a csapat, *összeforrott egész* és ha egyik héten az egyik, másik héten a másik csapatrészt játszik is tényleges tudásán alul, ez *nem egyéb muló indiszpozícionál*. Vasárnap délután is akadtak még zökkenők, a futballt azonban emberek játszzák, akiket pillanatnyi diszpozíció és hangulat irányít. De amit az egyik rontott, azt a másik azonnal *jóvátette*, úgy, hogy

a csapat egységesen, jól, helyenként bri-liánsan játszott

és a csatársor *gólképtelensége is inkább a balszerencse, mint a játékosok rovására írható*. Ma mégsem a támadósró volt a csapat legjobb része. Csak egy ember játszott itt kifogástalanul, éppen az, akiben a közönség a legkevésbé bizott:

Rázsó.

Alig épült föl betegségből, máris a régi gyors szélsőt láthatjuk vízsonk, aki a pihenő alatt megerősödött és *most már a közleharcoltól sem idegenkedik*. Kár, hogy a kis Takács ma sehogy sem találta magára. Ha megértő

partnere lett volna Rázsónak, ma gólesőről számolhatnánk be. Hasonlóan *rossz napja volt Turainak is, akinek éppenséggel semmi sem akcióit* sohasem fejezte be lövéssel. Ha erre is rászökik, a leghasználatóbb fradi-csatár lehet. *Kohutot kissé elhanyagolták*, ettől eltekintve sínes még nagy formában. Lóni meg mintha teljesen elfelejtett volna. A csatársor indiszpozíciójért a *remek halvesor* kárpótol. *Sikerült*. A balszárnyon *Szedlacsék* agilitása szerzett kellemes meglepetést, kár, hogy szép E esodátos triánusk, amelynek élén a redivivus

Bukovy valóságga tündökölt,

ma a rendszerél is jobb napja volt. A kissé szétesó Admirá-csatársor nem adott tulságosan nagy munkát és így *klasszikus támadójátékot mutathattak bc*. A közönség megérzve, önfeledten tapsolta *Bukovy* mesteri passzait, *Berkessy* ideális fejjátékát és *Lyka* hasznos huzásait. A védelemnek szánt tapsokból *Ta-*

Az állandó magyar fölény egyetlen eredménye: Rázsó pompás gólya

Izgatott várakozással telik az idő, amíg az öltözőkből kifutnak a csapatok. A fotográfálás további pereceket rabol, végre megszólal *Barlassina*, az olasz bíró sipja. Máris választ a Ferencváros és *Stoiber* 90 perces utjára indítja a labdát. Az első két pere tapogatózása után már *Kohut* előtt táncol a labda. Egy pere sem telik el: már két *lövés zavarja Franzl nyugalmát*. A közönséget fölvilanyozza a kezdet sikere és soha nem hallott csatakiáltásokkal biztatja csapatát. A 2. perében *korner* az Admirá ellen, a 3. perében *Turai* lö kapura, aztán három teljes pereig az Admirá kapuja előtt tanyázik a Ferencváros. Közben gól-lövése is nyílnék alkalom. „*Ma visszaadjuk a bécsi 6:1-et*“ — hangzik mindenfelől az örömteljes biztatás. És a Ferencváros *újabb rohamokkal tör az osztrák kapu ellen*. *Szedlacsék*, utána *Kohut* veszélyeztet. A 8. perében az első osztrák támadás *Siegl* offszáján akad el. A 9. perében a veszélyes *Rázsó újabb korner* szerez, most már a halvesor is megerezett egy-egy lövést, amelyek közül *Berkessy bombája csak hajsztámyra kerül el a kaput*. Tizenöt

peréig tart a Ferencváros lendületes, mindent elsöprő támadása, ekkor kiesit alábbhagy az iram, de

továbbra is a budapesti csapat a többit támadó fél.

A 22. perében Takács II. lövése helyén találja Franzl, a 24. perében azonban a *gólvonalon álló Jandának kell mentenie Turai fejését*. Ekkor egy pere alait két korner ér el a Ferencváros, a közönség lankadatlan buzgalommal sürgeti a gólt, amely egyre késik, pedig *Takácsnak és Kohutnak nem egyszer nyílik alkalm a góllövése*. Végre a 31. pere dönti el a küzdelem sorsát.

A veszélyes Rázsó *Szedlacséktől jó labdát kap, kiüriblizi az Admirá-vedelmet és a vetető Franzl mellett belévi a mérkőzés egyetlen gólját*.

Gól után bizonytalan támadásokkal nyugtalanít az Admirá, *Klima lövést azonban Amsell biztosan fojja*. További magyar gólok a csatársor késlekedésén szünetnek hajtótörést. Féldő 1:0.

Butorhitel készpénzárban!

Evtizedek óta a közismert butorhitel-ostályunkban hálószobák, ebédők, niszobák vagy választékban, legkedvezőbb áratései fölfelelek mellett

kaphatók „BOG-MIL“

Kereskedelmi Rt ezelött BALAZS ÉS TÁRSA butoráruháza, Budapest, Vilmos császár-ut 43 Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

Butor

a leggyorszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, garnitúrák nagy választékban a legkedvezőbb áratései fölfelelek mellett kaphatók

BLAU GÉZA Podmaniczky-utca 18. szám

S pion Ufa
O riási Uránia
S iker Orion

A Rapid 3:2-re verte Bécsben a Viktória Ziskovot, de a kupadöntőbe csak újabb győzelem árán kerülhet

A harmadik mérkőzést semleges pályán játsszák le

Bécs, szeptember 16. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Huszonöt ezer ember zsúfolódott össze a Rapid hütteldorfi pályáján, hogy — amennyiben lehetséges — tanúja legyen a bécsi csapat nagy gólaránya győzelmének. A Rapidnak ugyanis *legjobb két góllal kellett volna nyernie, hogy behozza a Viktória Ziskov multheti 4:3-as győzelmét és bejusson a Középeurópai Kupa döntőjébe.* A Rapid győzött ugyan, de

a 3:2-es gólaránnyal a multheti 3:4-es gólkülönbség éppen hogy egyenlőződött, a mérkőzést tehát semleges pályán meg kell ismétlni. Erre nézve a legközelebbi Kupa-konferencia fog határozni, a Rapid vasárnapi játéka után azonban *egészen nyílt a harmadik*

mérkőzés sorsa, úgy, hogy ma még nem lehet tudni, vajjon

a bécsi vagy a prágai csapat lesz-e a Ferencváros ellenfele.

A mérkőzés első félidőjében egyébként úgy látszott, hogy a Rapid fölényesen győz. Egyik támadást a másik után indították a zöld-fehér csapatok és valóságilag kapujukhoz szegezték a prágaiakat. Ebben a félidőben a Rapid két gólt rugott. A második félidőben azonban *magára talált a Viktória Ziskov és egyre megélezte támadásokkal tette kétségessé a Rapid győzelmét.* Csakhamar két gólt rugott, amelyre a Rapid hatalmas finisé ellenére is csak egy góllal tudott válaszolni. Végeredmény 3:2 a Rapid javára.

A válogatott magyar amatőr csapat sulyos veresége Pozsonyban

Pozsonyi válogatott—Magyar amatőr válogatott 4:1

Pozsony, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délután hetedszer találkoztak Budapest és Pozsony amatőr válogatottjai és ez a mérkőzés a *válogatott csapat nagy gólaránya győzelmét hozta.* A sulyos vereség előrelátható volt, mert amíg a pozsonyi futball évről-évre javul, addig

a magyar amatőr futhallban nagy visszaesés észlelhető, ami nem kis mértékben a szövetségen belüli

áldatlan állapotokra vezethető vissza. A válogatást is nagy izgalmak előzték meg és

a lelkileg meghendikepelt csapat nem tudta megakadályozni a pozsonyiak győzelmét.

A nagy lendülettel játszó pozsonyiak az első perctől az utolsó pillányig fölényben voltak és egy-egy után négy gólt rugtak a gyöngén védő Schönfelder hálójába. A magyarok széteső csapatára, amelyet a halvesor is csak kevésse támogatott, *egyetlen góllal jelelt a pozsonyiak gólzaporára.*

Az Újpest 1:0-ra verte a nagy balszerencsével játszó Boeskyt

Újpest — 4000 néző. — Bíró: Bíró Sándor.

(A Reggel tudósítójától.) Ragyogó napsütésben, ideális terepen állt szembe egymással Újpest és Debrecen futballcsapata. A debreceni Boesky *imponáló lendülettel fekkant a játékba, mégsem sikerült tavaszi bravurját, újpesti győzelmét megismételni.* A mérkőzés első félidőjében sorozatos és átgondolt támadásai sok munkát adtak a lila-fehérek védelmének, amely *pompásan működött* és így a Boesky, amely

legalább két góllal volt jobb a lélektelenül játszó Újpestenél,

nem tudott eredményt elérni. A debreceniek játéka *meglepően egységes, gyors és fair* volt, de az Újpest is nagyon vigyázott, hogy el ne durvuljon a játék.

Újpest kezd, de a tempó a Boesky diktálja. Támadásait egymásután ismétli meg, a Fogl-pár azonban helyén van. *Újpest csapatára teljesen akcióképtelen.* Wilhelm II-t a halvesorba teszik át, de ez sem változtat a helyzeten. Az első komoly gólhelyzet a 18. percben adódik. A bíró szabadrúgást ítél az Újpest ellen. A büntetőt Sághy lövi, a labda Vincéhe, majd Telekhez kerül, aki *nyolc méterről a kapu fölé emeli a labdát.* A pompásan játszó Sághy négy perccel később ismét kifutó helyzetet teremt, de

lövését Acht elvetéssel menti.

A Boesky legjobbjai: Sághy, Markos és Semler *hiába próbálkoznak a legtelentevesebb trükkökkel,* semmi se sikerül nekik. Hallatlan balszerencsével küzdve, nem tudnak eredményt elérni.

A második félidőben magára talál a lila-fehérek csapatára is és *átveszi a mérkőzés irányítását.* A debreceni halvesor pár percre lelassít de a 17. percben kapott gól, amely

Strüek—P. Szabó passzjátékából és Jakube lövéseiből esett,

ismét fölvillanyozza a Boesky játékosait. Most már csak a kiegyenlítésért küzdenek, de sikertelenül. Újpest a 39. percben végre *irratózat finisbe kezd,* a lövések szinte másodpercenként bombázzák Hübner kapuját, akinek szenzációs védése elkaprúgatta a közönséget. Végeredményben Újpest megérdemelte a győzelmét, bár ennek kivívásához szüksége volt a Boesky — balszerencséjére is.

A BTC eldöntetlenül csikart ki a bajnokaspiráns FTC-től az amatőr első osztályban

(A Reggel tudósítójától.) A pozsonyi amatőr válogatott meccs miatt csak két mérkőzést játszottak vasárnap délután az amatőr első osztályban. Az egyik mérkőzésen a *BTC megállította az FTC győzelmének sorozatát,* sőt kis szerencsével meg is verhetette volna a zöld-fehéreket, mert az első félidőben *két góllal vezetett.* A másik mérkőzésben a Testvériség fölényesen győzte le újdonsült I. osztály ellenfelét, a KTC-t, mégpedig saját otthonában.

FTC—BTC 2:2 (0:2).
Testvériség—KTC 4:2 (3:1).

KERÉKPÁROK!

STYRIA TURA ES STERLING VERSENY
a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett ousó árban kaphatók

Schwartz Géza
kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata
VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok)
Eladás részletfizetésre is!

Magyar Akadémia
könyvkiadását keresem megvételre. Ajánlatok „Vidéki Professor” jellegre A Reggel kiadóhivataltába

TUNGSRAM

JO' VILAGÍTÁS = JO' MUNKA

KONYHA ELŐSZOBABUTOR
legolcsóbban
TEUTLER asztalosnál
VII, Thöly-utkó 17. szám

A Sabária 2:1-re kikapott a Nemzetitől is és a bajnoki lista utolsó helyére szorult

Szombathely, szeptember 16.

(A Reggel tudósítójától.) Nagy meglepetés a Sabária második bajnoki veresége.

A Nemzeti föltétlenül megérdemelte a győzelmét,

mert jobb csapatásra végig dominált a játékot, *jobb és veszélyesebben támadott és védelme is jól megállta a helyét.* A Sabária tréning nélkül állt ki a mérkőzésre, amellet az összeállítás sem sikerült. *Stofán pedig teljesen csodát mondott.*

Váltakozó támadásokkal kezdődik a mérkőzés, csakhamar azonban a Sabária fölénybe kerül és *gyors lefutásokkal veszélyeztet mintegy husz perccel keresztül.* A szombathelyi támadások egymást kergetik, a szélsők beadását azonban nem használják ki a belső csapatok. A 22. percben a Nemzeti jut támadáshoz é:

Hosso 20 méteres éles lövést Weinhardt csak a vonalon belül fogja.

A bíró természetesen gólt ítél. A Sabária most ismét erősít. A 33. percben Mészáros a kapu előtt elautolójak.

a bíró tizenegyet ítélt s ebből Buresch kiegyenlített.

Kedvetlenül játszanak most a csapatok s az eredmény az első félidőben már nem változik. A szünet után a Nemzeti azonnal nagy iramban ostrom alá fogja a Sabária kapuját és fölénye eredményre vezet. A 11. percben

Odri jó helyzetbe jut és szenzációs lövése védhetlenül jut a hálóba (2:1).

Az iram ekkor ismét ellanyhul, úgy látszik, a Sabária megadja magát a sorsának, a közönség azonban nem nyugszik bele a vereségbe. *Eklelen lármával, lérelmetlenül követelt a csodát mondott Stofán kicsérését* s ekkor

Hoizbauer áll a centerbe.

A csere hasznára is vált a csapatnak, a Sabária hatalmas fölénybe kerül, de a hátralevő idő már nem volt elegendő a kiegyenlítő gól megszerzésére.

Prágai Vásár

szeptember 25-től október 2-ig

Állandó vásárpalota megnyitása

Vizummentes utazás gyorsvonaton 16 P.

Igazolványok: Tanzer Miksa, Akácia-u. 50.

Telefon: 406—31

Magyar Légiforgalmi Rt.
Igazgatóság és légitársasági iroda: IV, Váci-utca 1. szám

Légiforgalom
Budapest—Wien, Budapest—Graz

OSZI MENETREND:

9:20	14:00	↓ ind.	Budapest	érk.	↑ 10:45	17:10
8:05	15:45	↓ ér.	Wien	ind.	↑ 9:00	15:25

*Vasárnap is közlekedik.
**7:35 *8:20 ↓ ind. Budapest ér. a **18:10 *18:55 10:00 10:45 ↓ ér. Graz ind. ↑ 15:45 16:30

Az *gal jelölt gépek hétfőn, szerdán, pénteken, a **gal jelölt gépek kedden, csütörtökön, szombaton közlekednek.

Az autóbusz 50 perccel a repülőgép indulása előtt indul a Vadászkiút-szallótól. Menetidj: Budapest—Wien (vagy Wien—Budapest) 20 pengő, Budapest—Graz (vagy Graz—Budapest) 60 pengő. — Közvetlen csatlakozások. Európa minden jelentősebb városára felf. Jegyváltás és csomagföldelés a Légítársaság irodáiban: IV, Váci-u. 1. (Telefon: Automata 808-88, 808-80, 808-80). — Képviselet Wienben: Österr. Luftverkehrhs A. G. I. Tegethoffstr. 7. Jegyváltás: I. Kaerntnering 1—7. (Hotel Bristol).

Opera butorcsarnok
Budapest VI, Andrassy-ut 29

Csak járniosségi butorok a leggyorsoribbtól a legdrágább kivitelű nagy választékban kaphatók.

BUTORHITEL -osztály a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll a t. közönség rendelkezésére

